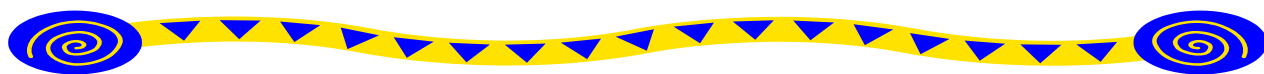

U-landsforeningen Svalerne

Bangladeshudvalgets Partnerskabsrejse 2012

Rikke Offenber Jensen
Annierose Tamayo Albertsen

Indholdsfortegnelse

Rejseplan – side iii

Kort med organisationernes placeringer – side iv

Kort om Bangladesh – side 1

MUC – Mohila Unnyan Committee – side 2

PLEAD – Partner in Legal Education & Assistance for Development – side 13

RAC – Rural Advancement Council – side 19

SOVA – Harinavi SOVA Society – side 21

RULFAO – Rural Underprivileged & Landless Farmers Organization – side 25

Net to Rights – side 33

Bilag for MUC – side 36 (mangler)

Bilag for PLEAD - side 37

Bilag for RAC - side 42

Bilag for SOVA – side 43

Bilag for RULFAO – side 44 (mangler)

Bilag for Net to Rights – side 45 (mangler)

Net to Rights addresser – side 46

Praktiske rejsetips – side 47

Rejseplan

7/1-14/1	Ankomst i Dhaka med efterfølgende praktiske gøremål.
15/1	Rejsedag: Dhaka-Khulna
16/1-17/1	MUC program: Rejsedag Khulna-Shahangal. Feltbesøg med en nats overnatning (2 dage).
18/1	Skrive- og forberedelsesdag i Khulna (MUC og PLEAD).
19/1-22/1	PLEAD program: Møder og workshop på kontoret i Khulna samt feltbesøg (>4 dage).
23/1	Skrive- og forberedelsesdag (RAC og SOVA). Forberedelse til netværksmødet.
24/1	Rejsedag: Khulna-Thanapara. Møde med tolken.
25/1	Rejsedag: Thanapara-Joypurhat. RAC program: Workshop med ansatte på kontoret og møde med lederen (<1 dage).
25/1-27/1	Rejsedag: Joypurhat-Vest Bengal. SOVA program: Feltkontor med feltbesøg (<3 dage).
28/1	Rejsedag: Vest Bengal-Thanapara.
29/1	Skrive- og forberedelsesdag. Møde med tolken. Forberedelse til netværksmødet.
30/1-1/2	RULFAO program: Kontoret i Rajshahi (1 dag). Feltkontoret med feltbesøg (2 dage).
2/2	RULFAO program i Thanapara. Møde med lederen (<0,5 dage). Skrivetag.
3/2	Rejsedag Thanapara-Dhaka.
4/2	Seminar med de nordiske ambassader i Dhaka.
5/2-7/2	Tillægsprogram med PLEAD i Dhaka. Forberedelse til netværksmødet.
8/2-9/2	Forberedelse til netværksmødet. Afrejse fra Bangladesh.
9/2	Rejsedag: Dhaka-Thanapara.
10/2-14/2	Program Net 2 Rights. Workshop m netværksmedlemmerne (5 dage).
15/2	Rejsedag: Thanapara-Dhaka.
16/2-17/2	Afrejse fra Bangladesh.

Kort med organisationernes placeringer

Signaturforklaring:

- ★ Partnerorganisationer med projektstøtte for 2011/2012.
- Partnerorganisationer som indgår i netværksarbejdet Net 2 Rights (N2R).
- ★● Partnerorganisationer med projektstøtte for 2011/2012 og er medlem af netværket.
- ⬅ Placering af administrationskontoret for netværket.

Kort om Bangladesh

Generelt

Bangladesh er et land ca 3 gange så stort som Danmark med en befolkning på ca. 144 millioner mennesker. **BNP pr indbygger var i 2011 på 700 dollars.**

For 40 år siden i 1971 blev Bangladesh selvstændig og staten har siden fået etableret demokrati, statslige institutioner og organer. Selvom der er etableret flerparti styre og siden 1991 er afholdt frie og uafhængige valg, er der politiske udfordringer. Der er omfattende korrupsion, magtmisbrug og krænkelse af menneskerettigheder fra de siddende regeringer, hvilket gør det svært for oppositionen og civilsamfundet at få indflydelse. De to største partier – BNP og Awami League – som skiftevis har dannet regering siden 1991, har ført en konfrontations politik i en sådan grad at oppositionen ofte ikke er tilstede i parlamentet. Det planmæssige valg i 2006 blev udskudt til december 2008. I den mellemliggende periode sad en overgangsregering på magten med støtte fra militæret. Det sidste valg, i december 2008, blev anerkendt internationalt som frit og uafhængigt. Det næste valg forventes at finde sted i slutningen af **2012/2013 (?)**.

Bangladesh er blandt de fattigste lande i verden, men har de seneste år haft en økonomisk vækst på over 6% (UNDP, MDG report 2011). Fattigdomsbekæmpelsen går i den rigtige retning, men der er stadig store udfordringer især i forhold til at sikre fødevarerikkerhed og ernæringsmæssig sundhed. Der er begrænsede muligheder for arbejde og det er især ungdomsarbejdsløshed, der er et problem (unge mellem 15-24 år udgør 18,6 % af befolkningen og 23% af den arbejdskraftige gruppe). Herudover er forskellen i indkomst og økonomisk deltagelse for kvinder ligeledes en stor udfordring.

CEDAW komiteen udtrykte i sine kommentarer fra 2011 999+9++++bekymring for den vedblivende sociale og kulturelle praksis, der diskriminerer kvinder blandt andet gennem den udbredte praksis om vold mod kvinder. De underliggende kulturelle normer og de patriarkalske og stereotype kønsopfattelser bevirker en diskriminering af piger og kvinder på alle niveauer fra familien til parlamentet. Der er behov for yderligere opmærksomhed omkring mænds og kvinders ligestilling for at arbejde med problematikken samt spredning af information og viden om vold mod kvinder i hjemmet og de negative konsekvenser dette har økonomisk, socialt og mentalt for kvinden selv men også for familien og samfundet.

2011:

Debat om retsforfølgelse af tidligere krigshandlinger (?)

Partnerskabsbesøg 1: Bangladesh, Pirojpur distriktet

MUC – Mohila Unnyan Committee

MUC er en ny organisation for Svalerne og de sendte i 2010 en projektansøgning og er registreret til at have deres virke i distriktet Pirojpur og har base i landsbyen Shehangal. Siden registreringen i 2003 har de indtil nu arbejdet i 17 landsbyer og nået ud til ca. 9.500 mennesker.

For at se organisationen nærmere an, fik de under partnerskabsrejsen januar 2011 besøg for en dag. I maj 2011 blev de indstillet og godkendt til at få en engangsstøtte for 6 måneder på 5.407 kr (75.275 tk), ca. 80% af det totale budget på 6.600 kr (93.875 tk) som er inkl. MUCs egenbetaling. MUC fik tilsendt Letter of Commitment i maj 2011, som påny blev sendt i efteråret 2011. Svalerne havde i perioden inden partnerskabsrejsen 2012 ikke kunne sende midlerne afsted, da MUC stadig afventede at blive godkendt af det statslige NGO Affairs Bureau. Under besøget fortalte MUC, at de forventer at få godkendelsen i starten af sommeren 2012.

MUCs projektområde ligger 4-5 timers bilkørsel sydøst for Khulna, inklusiv to færgeoverfart. I Shehangal, har MUC en kontorsbygning og tilstødende jord som de pt bruger til at huse deres børnehaveraktivitet. MUCs daglige koordinator/leder er Hr. Moinul som er i starten af 30'erne. Han kommer fra denne landsby og rejser normalt ugentlige fra torsdag aften til fredag aften til Shehangal for at følge op på MUCs aktiviteter. Hans forælder ejer et hus i Shehangal og som var det eneste sted vi kunne overnatte, så det var under fine forhold. Shehangal er den største landsby i området og huser derfor også offentlige skolebygninger for de ældre skoleelever.

Projektet som Svalerne har valgt at støtte hedder 'Adolescent Girls Empowering Program' (forkortet til AGEP) og er et 6 måneders langt trænings- og undervisningsprogram. Målgruppen er 125 'drop-out' piger fra fattige familie i fem landsbyer i den giftefærdige alder mellem 11/12 til 18 år og som af deres forælder blevet taget ud af den femårige mellemskole, dvs mellem 5. til 10. klasse. Fælles for pigerne er, at de gerne ville have fortsat med deres skolegang, men er af deres egne familier blevet taget ud af skolen pga sociale og økonomiske årsager.

Opgaveformulering

- Er aktiviteterne ved at blive implementeret? Hvordan går det ?
- Er der nye muligheder i forhold til da projekt forslaget blev udarbejdet? Vil det ændre noget i det godkendte projekt forslag?
- At få et dybere kendskab til MUC og kapaciteterne i organisationen
- Er der andre aktiviteter i organisationen end projektet sendt til Svalerne? (På side 5 skriver de om micro kredit som pigerne kan deltage i efter endt træning?)
- Hvordan er den organisatoriske struktur/kapacitet?
- Vurdere lederes kapaciteter/engagement?
- Er familien meget involveret og hvilke konsekvenser har det eventuelt? (Nazneen er formandskvinde)
- Er der andre partnere?– NGO'er, donorerer - Har MUC haft andre partnere? Lokalt netværk?
- Samarbejde med lokale myndigheder
- Hvordan hænger lederes arbejde hos SMKK sammen med MUC's arbejde? Klargøre de eventuelle relationer mellem disse to organisationer.
- Hvilke planer er der for det videre arbejde? (Ny ansøgning til Svalerne – i hvor høj grad skal de kontaktsende opfordre dem til at sende en ny ansøgning?)

- Besøg: 2 dage med overnatning i projektområdet hvis muligt.
- Snak med lederen og feltarbejderne.
- Udover AGEF skolen, også besøge andre MUC aktiviteter (forskolen og et fjerkræopdræt).

Program for besøget

1. dag	Ma 16/1	Rejser om morgenen fra Khulna by via Bagerhat by til landsbyen Shehangal i Pirojpur distriktet, Nesarabad underdistrikt.	Khulna Shehangal
		Besøger en AGEF gruppe støttet af STRØMME Foundation.	Shehangal
		Besøger 2 piger som har deltaget i MUCs tidligere træningsaktiviteter.	Shehangal
		Samtale med Moinul	Shehangal
2. dag	Ti 17/1	Besøger øvrige af MUCs projektaktiviteter: en forskole samt et hushold der har deltaget i et fjerkræopdrætsprojekt.	Shehangal
		Samtale med Moinul	Shehangal
		Rejser fra Shahangol til SMKKs kontor i Bagerhat, fortsætter samtalen med Moinul.	Shahangal til Bagerhat
		Aftensmad, møder forkvinden, regnskab afklares.	Bagerhat
		Rejser Bagerhat til Khulna sent aften.	Khulna

Projektet

Introduktion

Projektets langsigtede mål er at styrke 'drop-out' pigernes selvbevidsthed og øge deres sociale værdi i samfundet, først og fremmest i familien og dernæst hos den kommende husbond og svigerfamilie, for dermed at forbedre deres sundhedsmæssige, sociale og økonomiske situation. Metoden er at pigerne under de 6 måneder bliver introduceret og får i det 4. og 5. månedet træning i praktiske færdigheder i indkomstgenererende aktiviteter (IGA), så som grøntsagsdyrkning/køkkenhaver, husdyrhold (geder, ænder, køer, høns) og evt skrædderarbejde/syning (sidste aktivitet er ikke nævnt i det godkendte ansøgningen i 2011 til Svalerne). Efter træningen forventes pigerne at være bedre kvalificeret til at kunne tage et mikrolån som udbydes i området af andre ngo'er. Da de eksisterende mikrolånsprogrammer som er tilgængeligt i område ikke tilbyder træning i forbindelse med lånetagning til IGA aktiviteter, vil pigerne også have en bedre forudsætning for at være succesfulde med deres investering, f.eks. at dyrene ikke uden vider dør pga manglende basale viden om husdyropdræt. De frivillige i MUC assisterer pigerne med at kunne tage et lån og følger derefter op på pigernes aktiviteter ved regelmæssig monitorering for fortsat at kunne give råd og tekniske vejledning.

Igennem undervisningsforløbet er målet også at formidle forskellige emner for at øge pigernes bevidsthed om det samfund de lever i og de problemer/vanskeligheder de kan støde på, specielt omkring deres rettigheder og sundhed: trafficking (som også er et problem i området), menneskelige rettigheder & ligestilling, børneægteskab, sanitet, hygiejne & sundhed, samt katastrofeberedskab. Samtidigt med dette får de også trænet deres kommunikative færdigheder og basale skolefærdigheder i læsning, skrivning og matematik. At pigerne også dagligt i en længere periode befinder sig i et trygt forum og hvor de kan identificere sig med andre piger i samme situation som dem selv og kan hente støtte hos hinanden styrker også deres selvbevidsthed og gruppetilhørighed. Gennem oplysning og vejledning opfordres pigerne også til at virke som 'agents of change' i deres nærmiljø. Bland andet har de i fællesskab fået afværget at en 11-årig veninde til en af pigerne blev bortgift. En af pigerne fik reduceret diarréproblemet

hos en nabo ved at informere om sundhedsfaren ved at anvende drikkevandet fra floden som går gennem landsbyen. En anden pige fik overbevist hendes forældre om sundhedsrisikoerne ved anvendelse af åbne latriner, som derefter sparede op og fik bygget en latrin til familiens brug.

Projektopdatering

AGEP startede for første gang i juli 2010 med støtte fra den norske STRØMME Foundation via det bengalske ngo SMKK og har haft træning i fem landsbyer med opstart af nye grupper hvert halve år, dvs med dette projekt vil de have nået ud til 500-600 'drop-out' piger når den nuværende projektperiode udløber i juli 2012. Der er en træningsgruppe i Shehangal. De øvrige fire ligger i landsbyer i en radius af 5 km fra Shehangal og hedder: Jalabari, Brammonkati, Kamarkati, Somudoykati.

I landsbyen har MUC en træningshytte til deres AGEp aktiviteter og vi mødte en 3 måneder gammelt gruppe på 24 piger samt animatoren og en frivillig som assisterer/vikarierer animatoren (de var hhv 18 og 20 år gammelt). Gruppen mødes dagligt fra søndag til torsdag fra kl. 14.30 til 17.00, når pigerne har afsluttet deres huslige forpligtelser. De fleste piger i gruppen var i alderen 12-13 og 15 år, ugifte og med en skolebaggrund mellem 3. til 6. klasse. Størstedelen af dem havde gået indtil 4.-5. klasse. En eller få af pigerne som var tilstede har tidligere deltaget i MUCs øvrige træningsaktiviteter og var i klassen i forbindelse med besøget (hvilket ikke var blevet nævnt af MUC). På væggene hang forskellige plancer som pigerne i fællesskab havde udarbejdet over de temaer de havde gennemgået og de viste mig også deres noteshæfter som de dagligt skrev i.

Evt ændringer til projektforslaget og nye ansøgninger

Moinul spurgte om Svalerne egentlige støtter projektet for et helt år, da der i Letter of Commitment kun var nævnt støtte for år 2011, hverken støttebeløbet eller antal af støttemåneder var nævnt. Det blev afklaret, at det kun var for de 6 måneder som nævnt i projektansøgningen, men han vil alligevel gerne understrege, at hvis situationen ændrer sig for Svalerne om Bangladesh-udvalget kunne overveje at forlænge støtteperioden fra 6 til 12 måneder, dvs at støtte to træningscykluser.

Angående mulige ændringer i projektet, nævnte Moinul at der er sket en lille ændring i forhold til de landsbyer han talte med de besøgende om i 2011. Da Shehangal er så stor en landsby kan de have en gruppe i den sydlige og hhv nordlige del og ville altså ikke være den samme som pt støttes af STRØMME Foundation. De nye projektområder bliver dermed: Shehangal nord, Shahangal syd, Binayekpur, Durgakati og Kuhudarskati.

Vi kom også ind på, at træning i skrædderarbejde/syning ikke var inkluderet i projektansøgningen til Svalerne. Grunden til det var at MUC ikke har symaskiner nok til rådighed for alle grupperne. De har pt 5 som er indkøbt i det nuværende projekt. Moinul mente at penge til køb af yderligere to symaskiner kunne samles ind fra MUCs støttevenner/frivillige og lade symaskinerne tage et turnus mellem de fem landsbyer/grupper under træningscykluset, så hver gruppe kan have to maskiner at arbejde med på samme tid.

Under samtalen om hvordan MUC får identificeret pigerne som indgår i AGEp, definition af en normal fattig og ultra-fattig familie og hvordan disse grupper kan være ressourcestærke på forskellige måder, kom Moinul ind på, at MUC evt kunne gøre mere for at prioritere blandt målgruppen og involvere de ultra-fattige 'drop-out' piger i projektet. Dette kunne evt gøres i forbindelse med opstart af det Svale-støttede projekt.

Moinul kom også ind på, at det kunne være relevant med en impact studie af projektet, hvilket vil kræve et baseline studie med indikatorer og samt kontrolgrupper. Moinul har kendskab til dette, da han arbejder som monitor officer på sin arbejdsplads. Spørgsmålet er, om MUC/Moinul vil have ressourcer til at gøre dette nu og om Svalerne vil finde det relevant at hjælpe/give feedback og tilskynde MUC til at investere tid på dokumentationerne, om ikke for Svalernes så for at MUC kan have dokumentationerne til brug ved søgning hos andre donorer. I samme forbindelse, kan Svalerne overveje om der skal kommunikeres med MUC om, hvordan indikatorerne i den logframe som MUC har præsenteret i projektansøgningen kunne forbedres.

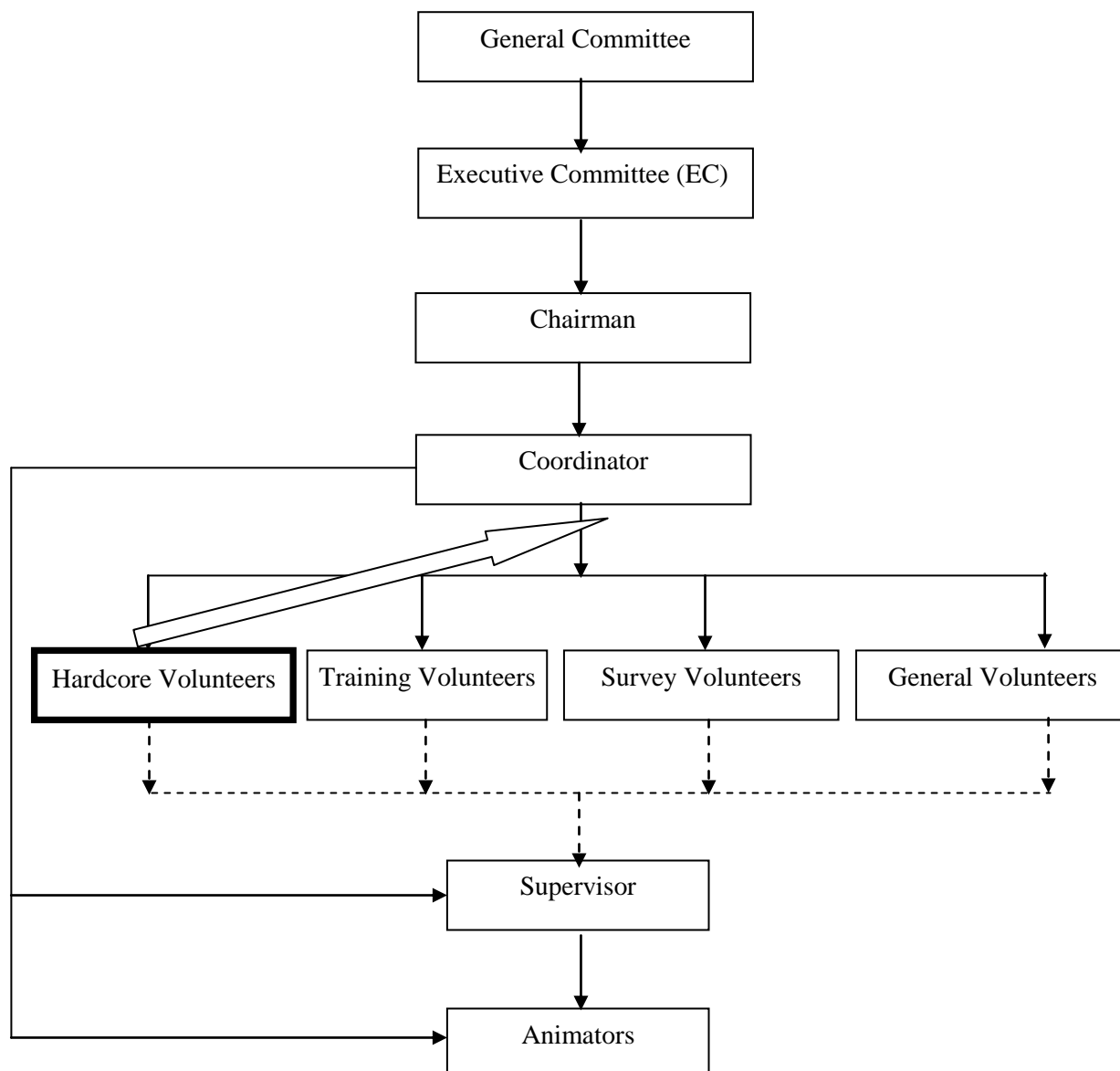
AGEP er et projekt designet af Moinul og har nu haft konceptet kørende i nogle år i deres distrikt og den erfaring de har opsamlet vil han gerne sprede, så det kan komme unge piger i andre områder til gavn. Derfor spurgte han også til muligheden for at kunne få Svalernes støtte til at arbejde i andre Aila og Sidr ramte områder, hvor han har identificeret, at problemerne er endnu større. Selv nævner han problemet med at MUC kun er registreret til at arbejde i distriktet Pirojpur. Hans ide er derfor at udføre AGEP aktiviteter i distriktet Bagerhat (underdistrikterne: Rampal, Morelgonj, Bagerhat Sadar) via en andet ligesindet ngo som hedder WADA og hvor han også er involveret frivilligt på ledelsesniveau. Han vil gerne indsende en ansøgning på vegne af WADA til Svalerne. Han fik det svar, at der pt ikke er muligheder for at søge financieret støtte for nye projekter før tidligst i 2013. Vi kom derfor ind på, hvordan Svalerne får deres økonomiske midler og hvordan Svalerne som MUC er bygget op på frivilligt arbejde. Han virkede positivt overrasket over informationen og forstående over hvorfor Svalerne har svært ved at støtte flere nye organisationer i de nærmeste år.

Organisationen MUC

Baggrund

MUC blev oprettet i 2003 "af kvinder for kvinder" på baggrund af en episode i 2001, hvor en kvinde i landsbyen var blevet udsat for grov vold og det stod klart, at de etablerede magthavere og influentielle personer ikke ville støtte retfærdigheden. En gruppe velhavende kvinder (middel- og over middelklassen) fra landsbyen og det nærliggende område engagerede sig, hvilket resulterede i at voldsudøveren blev dømt. Disse kvinder besluttede sig for at engagere sig yderligere socialt for at forbedre vilkårene for de lokale fattige kvinder og piger i deres nærområde og etablerede i 2003 kvindekomiteet MUC. De byggede et træningscentre for unge piger, hvor de kunne lære at sy.

Men i årene derefter flyttede initiativtagerne ud af landsbyen til de større byer som Bagerhat pga ægteskab, deres nye rolle som mødrer eller fokuserede på deres karriere. Da ingen af kvinderne kunne overkomme at lede det sociale arbejde blev træningscentret nedlagt. De besluttede senere at involvere Moinul i 2007, da mange af dem kender ham personligt og at han arbejder professionelt med sociale projekter og blev tilspurgt, om han kunne tænke sig at drive MUC fremad og fortsætte det sociale arbejde disse kvinder havde påbegyndt. Han samlede en håndfuld ligesindede yngre folk i området som idag udgør kernegruppen af de frivillige på 10 mennesker. De arrangerede efterfølgende et større møde med grundlæggerne af MUC, andre kvinderne fra middel- og over middelklasse i området og øvrige kontakter, hvorefter MUC påny fik liv. En af MUCs initiativtagere er den nuværende forkvinde for MUC, Fru Nazneen Kadir og som før hun blev gift havde erhvervet den jord og bygning som er MUCs kontor. Ifølge Moinul er ingen af hans familiemedlemmer involveret i MUCs arbejde. Hans bror arbejder for en engelsk NGO som hedder Muslim Aid. MUC er idag en lille organisation, hvis ryggrad er baseret på frivillige indsats og dedikerede bestyrelsesmedlemmer. De fleste frivillige ernærer sig også som socialt arbejder ved siden af og deres engagement i MUC drives af deres ønske om, at udvikle det samfund de og deres familie lever i.

Struktur, kapacitet og ressourcer

Under samtalen med Moinul blev MUCs organogram rettet til i fht hans beskrivelse af organisationen og ansvarsfordelingen. Efterfølgende besøget sendte han ovenstående organisationorganogram, men som stadig ikke helt falder i tråd med de informationer der kom frem under vores samtale. Følgende ændringer foreslåes og som skal kommunikeres med MUC inden projektstarten: (1) Forbindelserne mellem de frivillige grupper og 'Superviseren' (markeret med stribede linjer) skulle nok ikke være der og (2) feltet med 'Hardcore Volunteer' burde nok flyttes enten på linje med eller placeres mellem grupperne af frivillige og 'Coordinator' som er Moinul, da denne gruppe i stor grad er involveret i planlægning- og opfølgingsarbejdet af samtlige aktiviteter. Sammen står de altså for aktivering af de resterende 3 volutørgrupper, hvor enkelte individer fra gruppen 'Hardcore Volunteer' også indgår. Afhængigt af hvem man spørger (Moinul eller nogle fra hard-core gruppen) består gruppen af 'Hardcore Volunteer' på 8-10 personer (indberegnet Moinul), bestående pt af 7 mænd og 3 kvinder. De øvrige tre grupper af frivillige består af 50-60 individer og som er aktiv på forskellige niveauer og tidspunkter. Nogle vil yde teknisk assistance og træning til AGEP aktiviteterne, nogle følger op på pigerne efter end træning og evt. assistere dem til at tage mikrolån, for derefter også at monitere og rådgive dem

efterfølgende. Nogle frivillige vil kunne inddrages i kortlægning/dataindsamling. Den sidste gruppe af frivillige vil træde til ved behov. Både de frivillige og medlemmerne yder også ved behov finansielt støtte eller jord/bygninger til MUCs aktiviteter. Det skal nævnes, at MUC kun består af kvindelige medlemmer og dermed sidder der også kun kvinder i bestyrelsen.

Moinuls opgave som 'Coordinator' i projektet er ulønnet og han vil pga af sit fuldtidsjob som nu være til rådighed/tilstede i Shehangal to dage i ugens løb samt i ferie- og helligdagene. I budgetet til Svalerne er afsat løn til en fuldtids 'Supervisor', hvis role bl.a. er at koordinere og følge op aktiviteterne i de enkelte grupper, samt rådgive de fem fuldtids animatorer, der igen har ansvaret for deres egne grupper af piger. Animatorene vil på en ugebasis have fem dage med undervisning og en dag til husbesøg ved behov, det vil bl.a. sige hvis en af pigerne har været fraværende eller har sociale problemer. Pga den meget rejsende vil 'Superviseren' få en cykel stillet til rådighed og personen vil ugentlige give en mundtlig rapportering til 'Coordinator' og 'Hardcore Volunteers'. 'Coordinator' vil være den der skriver og afrapporterer til Svalerne. Personen der skal have rollen som 'Supervisor' vil Moinul prioritere at finde blandt de nuværende frivillige, som allerede kender MUC, projektet og arbejdsformen. Hvis det ikke kan være tilfældet, må det blive en udefra. Et andet kriterie er, at det skal være en mand pga den meget rejsende på egen hånd som er forbundet med opgaven. De fem animatorer der pt bliver aflønnet via STRØMME Foundation og som vil være arbejdsløse fra juli 2012, vil på baggrund af deres erfaringer blive prioriteret til at indgå i det Svale-støttede projekt.

Øvrige aktiviteter

På forrige partnerskabsrejsende havde de besøgende hørt om andre af MUCs aktiviteter, såsom en forskole og fjærkræopdræt i Shehangal.

Under dette års besøg, blev en af de to forskole for børn under 7 år besøgt og er i den samme bygning som MUCs kontor. Fru Mito, 21 år, ugift, vil igang med at tage kurser på et åbent universitet ved siden af sin stilling som børnepasser som hun har haft siden januar 2012 og som hun håber hun kan fortsætte med når hun engang bliver gift. Hun er også frit stillet til selv at fastsætte tidspunktet for i specielle perioder, hvornår forskolen har åbent i dagtimeren, derfor kan hun få det til at passe ind med et deltidsstudium. Hun er motiveret for at arbejde med at udvikle børns mentalitet og udøve påvirkningsarbejde for, at børn kan forblive i et skolesystem og få en basal skoleuddannelse. Hun har dagligt i seks dage om ugen i nogle timer ansvar for 30 børn fra familier hun selv havde selekteret og kontakten. Hun er opvokset i landsbyen og har 'per definition' (som mange lokale sociale- og udviklingsarbejder desværre fejlagtigt mener er nok at have) et indblik i hvilke familier der kunne anses for at have vanskelige social og økonomiske kår og som kunne få nytte af at have en af deres børn i en forskole som dette. Et fåtal af børnene kommer fra familier, hvoraf det ene af forældrene ikke længere er i husstanden. Familierne er karakteriseret for at ernære sig som daglejer (agerbrug, hulgraver), fisker, to familier er bønder (hvilket må betyde at de har egne jord) og 1-2 er familier har 'et rigtigt arbejde' (dvs et arbejde indenfor service eller kontor og med en fast månedlige indkomst). I lokalet findes forskellige legetøj og pædagogiske læremidler for bangla tal og skrifttegn som børnene legede intensivt med. Børnene virkede glade, energiske, udadvendte og interagerede trygt med børnepasseren. På besøgsdagen var der 14 børn, hvoraf seks af dem var piger. Der blev ikke spurgt til, hvilke opfølgingsarbejde MUC gør med disse børn når de når skolealderen og hvor reelt en forandringsattityde skabes hos en familie og hvad en afsluttede skolegang kan medføre specielt for døtrene. Børnepasseren fortæller dog, at hun ikke har problemer med nogle af forældrene om at lade disse børn komme i forskolen og den tilbagemelding hun har fået fra forældrene er også, at børnene bliver interesserede i at få en

skolegang. Det er ikke blevet afklaret om MUC selv finansierer forskole aktiviteterne 100%, men antager det.

Fjærkræopdræt projektet var en IGA som var finansieret direkte af en nationale ngo SMKK i 2010-2011 og indbefattede 100 husstande, MUCs frivillige og upazila live-stock officer. Vi besøgte et hushold i landsbyen som deltog i projektet og for at høre, hvad familien har fået ud af at deltage. Husmoderen, Fru Parvin, idag 35 år gammelt, deltog i det 8 måneder lange projekt. Som start-kit havde familien fået et lille hønsehus samt 10 store unghøner og hanner. Inden projektet havde familien allerede 5 høns og en hanne. Familien har positive erfaringer med at deltage i projektet. Ved at have en større teknisk indsigt og træning i fjærkræhold har de formået at få en sundere hønsehold og dermed en større sideindkomst og ekstra proteinkilde til deres husholdning.

Et andet IGA projekt er plantning af kokospalmer der involverer 200 husstande i perioden 2010-2015. Det er via SMKK finansieret af et amerikansk ngo og UNEP og MUC deltager med frivillige kræfter.

MUC bidrager ligeledes med frivillige kræfter i forbindelse med nødhjælps- og rehabiliseringsaktiviteter, såsom efterfølgende Sidr i 2007 og Aila i 2009. Det er igen i samarbejde med SMKK som er blevet finansieret af andre donorer, dog har SMKK også selv anvendt egen kapital.

Eksterne partnere og netværk

SMKK er den eneste ngo, som MUC har haft direkte samarbejde ved at stille frivillige til rådighed, men har herigennem ikke fået finansielle midler fra SMKKs samarbejdspartnere, de nationale og internationale donorer. Svalerne bliver dermed MUCs første finansielle samarbejdspartner. I januar sendte Moinul også en ansøgning til en amerikansk ngo 'Global Fund for Women' for tilsvarende at arbejde med analfabetiske kvinder op til 40 år for at skabe IGA for dem samtidig med at de får en basal boglig uddannelse og bevidstgørelse om deres rettigheder.

MUC overvejer at melde sig ind i følgende tre nationale netværk: Climate Change Development Forum, NGO Forum for Pure Drinking Water Supply & Sanitation, samt Bangladesh Child Rights Forum. Hvert medlemsskab koster omkring 5.000 BDT årligt og ansøgerne til netværket bliver i første omgang anmodt om at sende forskellige dokumenter om organisationen og dets arbejde.

MUC vil ikke umiddelbart nyde finansielt støtte, men det primære formål med netværkmedlemsskaber, er at kunne indgå i et samarbejdskoalition, når netværket får et projekt godkendt hos en donor. Moinul udtrykte også stor interesse for at blive en del af Svalernes nuværende netværk 'Net to Rights'. Han fik forklaret, at der er specielle kriterier forbundet med at kunne blive medlem, men han fik kontaktinformationen til Net to Rights koordinator, Hr Rafiqul Islam så han kunne få informationerne direkte.

Relationen mellem MUC og SMKK

SMKK står for 'Sheba Manab Kallyan Kendra' blev etableret i 1996 og har sit hovedkontor i Bagerhat (ligger mellem Khulna og landsbyen Shehangal). De har hidtil haft projektaktiviteter i fire divisioner (Dhaka, Khulna, Barisal og Rajshahi) og 17 distrikter. De har en lang samarbejdsliste med mindre og større nationale og internationale donorer og har egenkapital til at iværksætte egne projekter.

Forbindelsen mellem disse to organisationer kan findes på både det personlige, organisatoriske og projekt niveau:

- En af MUCs medstiftere og nuværende forkvinde, Fru Nazneen, er gift med direktøren for ngoet SMKK, Hr M. Monjur Kadim. I januar 2012 sad hun også i SMKKs bestyrelse. Moinul er ikke i familie med hende og titulerer hende altid respektfuld som svigerinde.
- Nogle af de kvindelige bestyrelsesmedlemmer i SMKK var på dette tidspunkt også almen eller bestyrelsesmedlemmer af MUC.
- Moinul har siden oktober 2008 arbejdet på fuld tid som monitor officer for SMKK.
- Tre af MUCs frivillige og som stammer/bor i Shehangal arbejder også for SMKK.
- SMKK har hidtil været MUCs eneste samarbejdspartner og har støttet MUC finansielt med egne midler og småbeløb til indkøb af få sager. Desuden har SMKK som 'lead NGO' kunnet inkludere MUC som implementeringspartner med frivilligt indsats (dvs MUC modtager ingen penge) under forskellige projekter, bl.a. støttet af FAO. Det har bl.a. indbefattet IGA projekter, mikrolån. samt nødhjælps- og reetableringsaktiviteter.
- Det nuværende AGEF projekt (som er udtænkt af Moinul) og som støttes af den norske stiftelse STRØMME Foundation har siden projektstarten i marts 2010 været under administration af SMKK. SMKK får 10% af det total budget til at dække administrationomkostninger med korrespondance og rapporter til den norske doner. MUC har ikke modtaget penge. Det bliver anderledes med det Svalestøttede AGEF projekt, hvor projektet vil blive direkte administreret af MUC, så SMKK involveres ikke.

Konklusion

Problematikken som projektet berører er relevant nok. Sigter med dette projekt er at empower 'drop-out' piger på 11-18 år ved bl.a. at give dem indsigt og træne dem i forskellige former for IGA, for derefter at indstille/assistere dem til at tage mikrokreditlån. Organisationen SMKK som lederen Moinul arbejder for, har også mikrokreditprojekter i området, men MUC henviser også pigerne til andre organisationer. MUC har ikke fået Svalemidler tilsendt, da de stadig afventer at få godkendelse fra NGO Affairs Bureau. De forventer at få den engang til foråret/sommer. Indtil da fortsætter MUC deres AGEF aktiviteter med støtte fra STRØMME Foundation indtil slutningen af juni 2012.

Selvom organisationen ikke pt. har behov for at sende en ny ansøgning, da midlerne for 2011 endnu ikke er blevet brugt, vil vi gerne indstille MUC til videre støtte, såfremt en tættere dialog med organisationen finder sted med henblik på at de kan styrke deres arbejde.

Anbefaling til Svalerne

En tæt dialog inden og under projektet være vigtigt nok, hvis Svalerne ønsker at se en større gennemslagskraft af projektets udfald hos den direkte målgruppe og familien/samfundet. Dialogen kan omhandle hvilke socio-økonomiske kriterier MUC udvælger piger fra og hvordan de prioriterer blandt dem. MUCs strategi for at hindre at pigerne ikke bliver giftet bort i for ung en alder er at give pigerne ned til 11-12 år tilgang til IGA på basis af mikrokreditlån så de dermed direkte kan bidrage økonomisk til husholdningen. Der er behov for en diskussion internt i Svalerne om dette. Det skal nævnes, at Moinul vil være åbent for sådan en dialog og syntes at have en genuine interesse i at arbejde på at opnå gode kvalitetsmæssige resultater. Han nævnte nemlig selv under besøget, at det måske vil være relevant at se på kun at indstille de ældre piger til et mikrolån. En anden model kunne jo være, at lade lånet være under forældrenes navn. Derudover nævnte han, at der måske kunne gøres mere for at inddrage de mere socialt belastede piger i det nærliggende fiskesamfund.

Svalerne kunne også overveje, om det kunne være interessant og realistisk at afsætte ressourcer af til at føre en dialog med MUC om muligheden for at arbejde med problematikken på et andet niveau og arbejde på at skabe en dybere og bredere socialt forankring af det ønskede forandringsproces i deres lokalsamfund. MUC har jo den kæmpe fordel, i forhold til hvad andre ngo'er har, at dets medlemmer og frivillige ønsker at medvirke til at skabe en social forandring i deres hjemegn, som har en overskueligt geografisk størrelse. Samtidigt er disse mennesker en del af det bestående middel- og overklassegruppe, dvs 'elitefolk' med teknisk kunnen, indflydelse eller kontakter. Ved at tænke større, uden at det nødvendigvis koster mere penge, kunne MUC evt. skabe en forandringsattityde hos relevante 'stakeholders' og være det bindende led til at styre et samarbejdet på tværs af sektorer og/eller interesse-/målgrupper og dermed initiere en forandringsproces med et bredere ejerskab og alternative løsninger til at takle en eller flere specifikke problemer. I stedet for kun at have et donoraafhængigt projekt som AGEP der 'rydder op' efter at skaden er sket, kunne man inkludere en mere pro-aktivt indfaldsvinkel. Efter i fællesskab at have identificeret roden til f.eks. problemet med at pigerne bliver taget ud af skolen, kunne de relevante 'stakeholders' også identificere mulige løsningsmodeller og ressourcer for at fremme forståelsen for pigernes potentialle til at bidrage til den socio-økonomiske udvikling i deres familie og samfund og hvilke konkrete tiltag der kunne gøres. Det kunne måske være at oprette frivillige forældre- og interessegrupper der følger op på kvaliteten af skoleundervisningen i området (inkl. pædagogiske 'opdragelses' metoder og opretholdelse af skolebørnenes rettigheder til en gratis grunduddannelse), samarbejde med de berørte socialt belastede familier, etablering af lektiehjælpscentre hvor ældre elever hjælper de yngre, skabe arbejds- eller lærepladser for de unge piger ved etablering af kooperativer. Mulighederne er mange.

Anbefaling til MUC

Evaluering af AGEPs metoder og resultater

Moinul har selv designet AGEP med det formål at kunne resultere i en socio-økonomisk forandring hos den direkte målgruppe, de unge 'drop-out' piger. AGEP har kørt siden midten af 2010 og MUC har nået ud til ca. 600 piger. Han har taget konkrete tiltag til at sprede programmet i andre omkringliggende dele af landet, ved specifikt at ansøge om midler hos forskellige donorer og ved at involvere andre græsrodsorganisationer som han selv er aktiv i, bl.a. WADA.

Hvis MUC og Moinul har en interesse i fortsat at forbedre deres arbejde, kunne de overveje om en evaluering af AGEP kunne være et nyttigt redskab for dem, inden de taget det næste fulde skridt med programmet.

Forneden er forslag til noget de evt kunne kigge på:

- Hvilke resultater er der opnået med pigerne indenfor programmets cyklus på 6 måneder, i tiden lige efter afslutningen af deltagelsen på programmet, og op til idag?
- Har programmet haft den ønskede virkning om at 'empower' pigerne socialt og økonomisk?
- Er de givne kvantitative indikatorer i projektforslaget brugbare til at måle resultaterne på kort og længere sigt?
- Hvilke faktorer har spillet ind for at opnå eller ikke opnå det ønskede mål?
- Hvilke resultater har man opnået hos de identificerede sekundære målgrupper (forældrene, husbonden, svigerfamilien etc)?
- Blev de eksisterende ressourcer for at nå målet udnyttet optimalt eller kan man identificere nye ressourcer?
- Kunne designet af programmet forbedres eller er den perfekt som den er med de eksisterende ressourcer?

- Vil det være relevant at snakke med pigerne samt andre 'stakeholders' og lave en evaluering baseret på deres synspunkter og indvundne erfaringer? I så fald, hvilke metoder/strategi kunne med succes anvendes?

Selvevaluering af det egne organisation

På baggrund af de samtaler der har været under besøget og ved at kigge i de tilsendte dokumenter 'MUC Capacity Profile', 'SMKK Capacity Profile' og 'Project Proposal on AGEP' er MUC en ung organisation som allerede nu har gennemgået forskellige faser siden opstarten i 2002/2003, ved Moinuls og andre frivilliges involvering i 2007/2008 og op til idag, hvor MUC er i en proaktiv fase om at søge eksterne finansielle midler på internationalt niveau.

MUC har i deres 'Capacity Profile' valgt at præsentere sig selv som en organisation med frivillige arbejdskraft, som arbejde ud fra et bredt tematisk grundlag. Dette er forståeligt nok, da de dermed opnår en profil som med større sandsynlighed vil kunne passe ind i de aktiviteter som SMKK formår at trække i land fra andre donorer. Men denne afhængighed af at samarbejde med en større organisation som SMKK (på trods af de personlige relationer der binder disse to organisationer) som også er donor-afhængigt, gør at MUC kan miste fokuset på hvordan de kan bruge egne eksisterende ressourcer (baseret på frivillige kræfter) for at opnå bæredygtigt resultater på længere sigt. MUCs ønske kunne jo også være det som er typisk for andre ngo'er. Nemlig, at bygge en økonomisk stabil organisation (med mange donorer), der kan skabe arbejdspladser for lokale sociale arbejder og arbejde professionelt med udviklingsprogrammer. Eller ønsker MUC at være noget helt tredje?

For at skue fremad er det måske nyttigt for MUC at se på hvilken vej de som organisation har taget for at komme hertil hvor de er nu. Hvordan forholder det sig til det oprindelige ønske om hvilken vej de ville have taget, og hvor de ønsker at gå i fremtiden? For er det relevant for MUC at se om aktiviteterne og strategi udført i de forskellige perioder hænger sammen med det oprindelige vision og mål ved etablering af organisationen?

En selvevaluering på det organisatoriske og aktivitetsmæssige niveau kunne være et værktøj for MUC til at kunne fokusere på hvor de vil hen. Dog er det vigtigt, at MUC selv kommer frem til hvilke nytte de kan have af sådan en aktivitet.

Inden MUC tager den endelige beslutning om fordelene ved at gøre en selvevaluering, kunne de passende stille sig følgende spørgsmål:

- Hvad vil man gøre med de resultater der kommer frem (de positive så som de negative)?
- Vil man reagere og handle på resultaterne (de positive så som de negative) ved eksempelvis at udføre en 5 års handlingsplan som er tidsbundne?
- Er der vilje/muligheder for at korrigere vision, mål og strategi, hvis det skulle vise sig at være nødvendigt?
- Hvilke og hvor meget ressourcer vil MUC sætte af til sådan en selvevaluering (tidsmæssigt, penge, følelsesmæssigt m.m.)?

Under en selvevaluering beslutter MUC sig måske udover det som allerede er nævnt også kigge på eksempelvis:

- Hvilke tilgængelige ressourcer har der været på organisatorisk og aktivitetsniveau og er de blevet udnyttet optimalt?
- Kan nye realistiske ressourcer identificeres og opnåes på kortere og længere tid, så målet og visionen om MUCs eksistens stadig kan opnåes?
- Hvor donorafhængigt ønsker de at være? Og hvilke konsekvenser vil det medføre?

- Er bæredygtighed og høje kvalitets af resultater på feks aktivitetsniveau noget som prioriteres?
- Hvordan fungere organisationen idag i fht aktiviteterne?
- Hvilke funktion skal MUC have i deres lokalsamfund?
- Hvilke hovedaktiviteter vil prioriteres nu og i fremtiden? Feks forbedre det egne eller lokale organisatoriske struktur ved naturkatastrofer, hvilke typer af socialt og økonomisk forandringsarbejde.

Partnerskabsbesøg 2: Bangladesh, Khulna distriktet

PLEAD – Partner in Legal Education & Assistance for Development

Plead er udsprunget af organisationen Prodipan, som Svalerne tidligere har støttet. Advokat Atiar Rahman, der tidligere var ansat af Propidon forlod organisationen pga. korrupsion og startede derefter sammen med en gruppe advokater i 2000 organisationen PLEAD, Partner in Legal Education and Assistance for Development som han er leder af.

Kernen i PLEAD er en gruppe meget engagerede advokater og feltarbejdere, der arbejder med oplysning og rettigheder og at yde retshjælp til fattige i 3 distrikter: Khulna, Barisal og Dhaka. Advokaterne står for uddannelsen af ”barfodsjurister”(feltarbejderne) og afholder også kurser for andre NGO’er i retshjælp. I Khulna og Barisal er der oprettet grupper i landsbyerne. PLEADs med det formål at organisere de fattige og styrke deres kapacitet og bevidsthed om deres rettigheder – når de fattige slår sig sammen har de større gennemslagskraft i forbindelse med konflikter. Desuden er modparten ofte den samme for flere af medlemmerne af gruppen. De organiserede grupper mødes ugentligt med en feltarbejder, der er ansat og uddannet af Plead og bliver oplyst om deres rettigheder og får hjælp til, hvordan de skal klare retslige konflikter. Til alle distriktsenhederne er der tilknyttet nogle advokater (Cell lawyers) der yder frie konsultationer for de fattige og fører deres sager i retten. Fattige, der ikke er medlem af grupperne kan også få juridisk bistand.

I Dhaka er der ikke organiseret grupper – her drejer mange af retssagerne sig om arbejdsrettigheder, da klienterne ofte er fattige fabriksarbejdere.

Derudover agiterer PLEAD for en ændring og modernisering af lovgivningen til fordel for de fattige og kvinderne bla. ved at tage initiativ til at afholde demonstrationer, afholde seminarer om rettigheder og markere nationale og internationale mærkedage der har relation til rettigheder.

Problemformulering

- Hvordan går det med implementeringen af aktiviteter?
- Der har tidligere været tale om en kraftig udvidelse af grupper
- Hvordan går det med de ’mange’ nyetablerede grupper?
- hvordan er træningen af feltarbejdere gået (Der har tidligere været tale om træningsprogram for 3-4 medl. I hver gruppe; hvordan er det gået med dette?)
- hvordan er det gået generelt?
- Hvordan er bestyrelsen kapacitet til at tage over fra Atiar på det mere visionære plan?
- Det er foreslået at tage til det Aila hærgede område som Lis og Susanne besøgte i 2009 for at se hvordan arbejdet går i disse landsbyer.
- Hvordan er det i forhold til at tjene penge til organisationen gennem træning?
- Er der forskel på arbejdet i gamle og ny etablerede grupper? Hvordan ? Er der stadig energi i de ældre grupper?
- Afholde en workshop der klargør det arbejde PLEAD laver for at gøre det mere synligt.
- Hjælpe med at ansøge Danida (undersøge støttekriterier etc) – eller følge op på en tidligere afsendt ansøgning.

Program for besøget

	Sø 15/1	Eftermiddag og aften – Besøg på kontoret	Khulna
1. dag	To 19/1	På kontoret	Khulna
		Besøger Domhuset og møder nogle af PLEADs jurister og formanden.	Khulna
		Snak med Abdus Samad, hvis 35 –årige kone formodes at være handlet	Khulna
		Opdaterings- og planlægningsmøde med Atiar Rahman	Khulna
2. dag	Fr 20/1	Village group (Plead 7)	Koira/Aklima
		Fieldoffice snak med cell lawyer og feltarbejder	Koira (Aila område)
3. dag	Lø 21/1	Snak med Prumila som får assistance af PLEAD på vegne af hendes mor til at føre en retssag om jordbesiddelse mod en fætter. Moderen vil donere land til PLEAD til oprettelse af et felt kontor i Dumuria	Dumuria/Anita
		Village group (Prosimbala No. 1 Group)	Dumuria/Monoroma
		Village group (Younna Mader Gagda, No. 1)	Dumuria/Monoroma
		Aften – møde med Atiar	Khulna
4. dag	Sø 22/1	Workshop m. Feltarbejdere og advokater	Khulna
		EC – meeting og tilbagemelding	Khulna
5. dag	Ma 23/1	Skruvedag	Khulna

2011 - det første år af et nyt tre- årigt partnerskab

2011 har været det første år af det 3-årige partnerskabsprojekt med Svalerne. Vi giver støtte til træning af feltarbejdere og advokater, undervisning og oplysning på landsbyniveau i Barisal og Khulna, samt bidrag til retshjælp til de fattigste.

Desværre har det ikke været muligt for PLEAD at få adgang til de udsendte midler¹, og det har derfor ikke været muligt at implementere aktiviteterne som planlagt, hvilket har betydet at den meget efterspurgte træning blandt andet ikke har fundet sted. Der kom i januar 2012 en afklaring med NGO bureauet så beløbet for 2011 kunne blive frigivet og forløbet kan fortsætte som planlagt med en udsendelse af 2012 midler.

PLEAD som Organisation

PLEAD er en organisation, der har en veludviklet opdeling (jf. Organigram i annex). På det overordnede niveau tager Atiar ansvar (også økonomisk) og er den drivende kraft. Han arbejder for at sikre at den rette ånd eksisterer i PLEAD på alle niveauer især ved at være en rollemodel hans egen væremåde og levevis. En anden samlende kraft er det lange fælles arbejde blandt mange af de engagerede (både advokater og feltarbejdere) helt tilbage fra Prodipon – tiden samt en stolthed over det de laver.

Atiar er muligvis stadig den samlende kraft i organisationen. Han giver udtryk for at der er selvstændig daglig ledelse i de regionale kontorer (Khulna, Barisal og Dhaka). Vi har kun haft

¹NGO bureauet lovede at PLEAD kunne gennemføre de Svalene finansierede aktiviteter for lånte penge, for at så at få 2011 godkendelsen med tilbagevirkende kraft. Det har dog ikke været muligt at få en retroaktiv godkendelse fra NGOAB.

mulighed for at få indblik i kontoret i Khulna. Det er svært at konkludere om de regionale koordinatorene udøver et stærkt lederskab. De korte tid vi har været hos PLEAD har vi dog observeret at der er selvstændighed fra Atiar i den daglige ledelse på kontoret i Khulna.

Der er hos nogle feltarbejderne, grupper, cell lawyers en klar forståelse af hvordan organisationer er struktureret i forhold til kommunikation og arbejdsgange. PLEAD kan eventuelt overveje om der er behov for at gennemgå organisations struktur, roller og ansvar i organisationen – også med henblik på at få et større forståelse for muligheder og begrænsninger på de forskellige niveauer (ex. Muligheder og begrænsninger for at tage sager op i retten ex. At der er sager som cell lawyers afviser på grund af svage beviser, begrænsede økonomiske ressourcer - manglende mulighed for betaling af courtfees - prioritering af finansielle og menneskelige ressourcer).

Vidensdeling og kapacitet

I 2011 fandt der ikke træning sted for feltarbejdere og ABC- gruppemedlemmer². Feltarbejderne efterspørger træning til dem selv og til ABC-medlemmer, for at sikre, at der bliver ved med at være 'spændende' nye områder, som de kan diskutere med grupperne eller nye måder som kunne bruges på gruppemøderne/ nye metoder til facilitering/pædagogiske redskaber. Under workshopen blev det diskuteret at vidensdeling og kapacitetsopbyggende aktiviteter ikke kun er afhængige af finansielle ressourcer men at man også kan udnytte allerede eksisterende ressourcer i organisationen – feltarbejdernes og gruppemedlemmernes viden, ønsker og forslag. Det er observeret at der hos nogle feltarbejdere er stor lederskabskompetence og viden om problemstillingen. Dette lader til at blive brugt i blandt feltarbejderne i et område, men kunne eventuelt også bruges på tværs af områder – det vil sige at Anita eventuelt kunne bruges til at diskutere med grupperne i Koira selvom hun arbejder i Dumuria. (Dette kræver dog nogle økonomiske ressourcer og tid at gøre det).

Når feltarbejdere har deltaget i træning (blandt andet i netværksregi) skriver de en rapport og præsenterer emnet på et månedligt møde. Der kunne være mere supervision og opfølgning mhp at sikre at den nye viden bliver videreformidlet til brug i grupperne – ex. Anita har deltaget i en women's oppression workshop og har en stor forståelse af at der både eksisterer mental og fysisk vold mod kvinder samt kvinder mod kvinder, hvilket andre feltarbejdere ikke var så bevidste om.

Der er etablerede fora til vidensdeling i det daglige arbejde både på feltniveau mellem feltarbejderne og på de regionale kontorer mellem feltarbejderne, cell lawyers og den regionale koordinator. Der er en løbende evaluering i form af gensidige evalueringer (både skriftlige og mundtlige) mellem feltarbejderne indenfor det samme område og med rapportering til den regionale koordinator. En opfølgning på tidligere evalueringer kunne evt. være givtig i forhold til at styrke kapaciteterne hos den enkelte.

Gruppe arbejdet

Det er forskel på grupperne, deres viden og deres dynamik. Det er ikke kun i forhold til en problemstilling nye/gamle grupper, men også i forhold til nærmiljø. I Koira, besøgte vi det Aila hærgede område, hvor hele livsgrundlaget er ændret, grupperne har været spredt fysisk i en længere periode og feltarbejderne også periodevis har migreret på grund af de ændrede forhold. I Dumuria nævnte feltarbejdere og Atiar, at der var 'musclemen' og politiske kræfter der modarbejdede bevisthedgørelsen og kravet på retfærdighed. Feltarbejderne gav udtryk for at der var spørgsmål om deres egen sikkerhed og gruppemedlemmernes sikkerhed, når det demonstrerede og krævede deres rettigheder. Det blev foreslået at PLEAD, hvis muligt,

² ABC-gruppemedlemmer er 3 udpegede medlemmer fra en landsbygruppe som bliver trænet til at kunne mobilisere og køre grupper for på denne måde at kunne brede PLEADs arbejde ud og etablere flere grupper/bredere netværk.

organiserede demonstrationer og anden form for pression samarbejder med andre organisationer i området, så individerne ikke er så udsatte i forbindelse med hævn akt.

Bæredygtighed

PLEAD søger også at udbygge og styrke de menneskelige ressourcer og viden i de enkelte grupper, idet de har udpeget ABC medlemmer, der skal deltage i træning for at sikre ressourcer internt i gruppen – både til at assistere feltarbejderne men også til at danne nye grupper og lave en større basis af folk der kræver deres ret og derfor får større indflydelse, hvilket er en vision i organisationen. Det er dog uklart om der er en klart defineret strategi og arbejdsplan for at udnytte de muligheder, der er i at styrke samarbejdet mellem de etablerede PLEAD grupper. (Ex. markering af mærkedage, brug af andre PLEAD grupper i forbindelse med enkelte sager) Det kunne være nyttigt at have en afklaring i organisationen om, hvad der er målet med grupperne – ønsker man at de skal blive selvstændige fra PLEAD (det vil sige at der ikke længere er behov for en ansat feltarbejder)? Skal grupperne kunne bruges i forbindelse med andre aktiviteter – literacy/indkomstgenererende aktiviteter? Skal de danne et CBO federation? En sådan afklaring kunne bruges til at udvikle en strategi og plan for, hvordan en gruppe cyklus ser ud og hvilke ressourcer det vil kræve (Anbefaling: PLEAD kan eventuelt søge sparring på en sådan proces hos REMOLD)

Eksterne partnere

PLEAD har ikke andre donorer end Svalerne.

PLEAD har fortsat træning af andre NGO'er, primært i Barisal, som indtægtskilde til organisationen. Derudover har de stået for træning af City Cooperations i Khulna og Barisal gennem et UNDP finansieret projekt. PLEAD har en stor kapacitet mht træning og at de allerede er godt renomme og har nogle kontakter.

Der er samarbejde med Union Parishad blandt andet i form af inddragelse af Union Parishad chariman i forbindelse med mediering. I Dumuria er der blandt andet 3 kvinder og 3 mænd der er medlemmer i Union Committee, hvor de kan få indflydelse på andre aktører.

For at undersøge muligheden for etablering af nye samarbejdspartnere besøgte Annie sammen med Atiar tre organisationer i Dhaka:

- Red Barnet Sverige Danmark – udfaldet var lovende og de mente, at PLEADs profil passer ind i deres arbejdsområde. Tidspunktet var passende, da de har startet processen for at finde nye lokale samarbejdspartnere og har i den forbindelse en række kapacitetsopbyggende aktiviteter under 2012/2013 som PLEAD kunne få nytte af. Atiar fik i første omgang et formular som han skulle udfylde med bl.a. PLEADs organisationsprofil.
- BCAS (Bangladesh Centre for Advanced Studies) – ingen muligheder for samarbejde p.t., men havde kendskab til et USAID finansieret projekter i Khulna området via ngoet Winrock Bangladesh, som har deres kontor i nærheden og som også arbejder med bekæmpelse af human trafficking. Der blev ikke muligheden for at besøge den anden ngo samme dag, da det allerede var fyraftenstid.
- Verulam Associates – et engelsk konsulentfirma. Formålet var at informere om PLEADs eksistens, arbejdsområde og træningskapaciteter til evt. fremtidige projekter. Kontaktinformationer blev udvekslet.
- På grund af tidsnød i Dhaka inden afrejsen, kunne vi ikke sammen besøge flere organisationer, så kontaktinformationer til enkelte personer til ngoerne ASK og SUPRO blev givet til Atiar. Vi snakkede også om hvad PLEAD kunne få ud af at bl.a. samarbejde andre ngoer og udviklingsorganer, såsom BILS og Swiss Development Organisation og hvad det ville kræve af

materialer, organisatoriske og menneskelige kapaciteter m.m. samt forberedelse inden et indledende møde.

Konklusion

Det går generelt godt i PLEAD, men pengene for 2011 har ikke været tilgængelige på grund af forsinkelser hos NGO-bureauet og dette har betydet at de planlagte aktiviteter ikke er blevet gennemført. Træningen for feltarbejdere og ABC-medlemmer er ikke blevet afholdt i 2011. Feltarbejderne udtrykker, at der er behov for ny energi i arbejdet med grupperne (de skelner ikke mellem gamle og nye grupper) både i form af træning af feltarbejdere, metoder og indhold men også i opbyggelsen og 'selvstændigheden' af grupperne.

PLEAD afholder stadig træning for andre organisationer (NGO'er i Barisal) og har sidste år fået en bestilling på legal træning af City Cooperation i Barisal og Khulna (UNDP finansieret projekt).

Anbefaling til Svalerne

- Svalerne kan evt. tilbyde assistance ifm udarbejdelse af 'salgsmaterialer' ('vinkle' eksisterende orienteringsmaterialer)
- Det årlige letter of recommendation burde sendes ud indenfor de første 3 måneder af året.
- Det kunne være en god ide at give konkrete kontakter på organisationer, der kunne give træning med facilitering i grupperne samt aktiviteten i grupperne om videreformidling fra målgruppen til landsbyen.

Næste års rejse

- Næste års kontaktrejse kunne fokusere på redskaber til læring og vidensdeling.
- Tale med mandegrupper og høre hvilke problemstillinger de fokuserer på, prioriterer og hvordan taler de om dem? Føler de, at der er sket en forandring i deres egen adfærd ?
- Hvordan handler de på det de lærer/bruger det de lærer?
- Hvilke erfaringer har feltarbejderne med at arbejde med henholdsvis mande og kvindegrupper? Er der forskel på hvilke sager der bliver taget op og ført videre til cell lawyers og andre konkrete handlinger? Er der samarbejde mellem kvinde-mandegrupperne – hvordan og om hvilke problemstillinger?

Anbefaling til PLEAD

- Mere businessorienteret i fht deres træningsservicekapacitet (opsøgende salgssarbejde samt materiale, formelle og informelle kontakter).
- Formalisere (planlægning, frigivelse af menneskelige ressourcer) deres træningskapacitet og –udbydelse til institutioner, donorer, organisationer etc.
- Det kunne være nyttigt at have en afklaring i organisationen om, hvad der er målet med grupperne – ønsker man at de skal blive selvstændige fra PLEAD (det vil sige at der ikke længere er behov for en betalt/renumereret feltarbejder)? Skal grupperne kunne bruges i forbindelse med andre aktiviteter – literacy/indkomstgenererende aktiviteter? Skal de danne et CBO federation?
- En sådan afklaring kunne bruges til at udvikle en strategi og plan for, hvordan en gruppe cyklus ser ud og hvilke ressourcer det vil kræve (Anbefaling: PLEAD kan eventuelt søge sparring på en sådan process hos REMOLD)
- Finansiering – få bestilling på flere betalende træningssessioner, lave en gruppe af betalende friends of PLEAD

- Det kunne diskuteres yderligere – følges op på – hvordan grupperne kunne bruge andre metoder (sportsdag, rollespil etc, visning af video) internt i grupperne men også udadtil i forhold til andre landsbyboere. Dette var efterspurgt af feltarbejderne.
- Under vores besøg, blev det diskuteret hvordan PLEAD kunne blive mere synlig som organisation og skaffe flere frivillige. Af konkrete forslag blev det nævnt at de kunne holde oplæg eller andet under åbningsugen på law college.
- Nye ressourcer i form af mennesker (Openingday at university, Kursus på universitet)
- Vidensdeling internt i organisationen kan eventuelt også styrkes, både med henblik på yderligere at styrke den fælles forståelse af organisationen, ansvar og arbejdsopgaver på de forskellige niveauer, men også for at dele de forskellige erfaringer der er mellem feltarbejdere og mellem feltarbejdere og celle advokater.

Partnerskabsbesøg 3: Bangladesh, Joypurhat distriktet**RAC – Rural Advancement Council**

RAC er en lille organisation i Joypur distriktet i det nordvestlige Bangladesh og blev etableret i 1988. Svalerne har i perioder fra 2000 til 2011 (se tabellen på næste side) støttet RAC i deres arbejde blandt de etniske minoritetsgrupper (adiwasi) med organisering, bevidstgørelse omkring kulturel identitet og integration med den øvrige del af befolkningen samt indkomstsskabende aktiviteter. RAC har desuden modtaget kapacitetsopbyggende støtte i forbindelse med de årlige partnerskabsbesøg. I de sidste års tid har de besøgende vurderet, at RAC ikke har formået at udvikle sig synligt som organisation og at der fortsatte med at dukke sager op, så som administrative og regnskabsmæssige procedurer som ikke var tilstrækkeligt dokumenteret for eller fulgt tilfredsstillende op på. Derudover, har Svalerne en policy om maksimalt at støtte den samme organisation i 10 år.

I 2010 fik RAC udbetalt en 1-årig overgangsstøtte og året efter, besluttet Bangladeshudvalget at tiden er inde til at afslutte samarbejdet. RAC fik en officiel besked om denne beslut per e-mail den 23. juni 2011, samt at de undtagelsesvis også vil blive tildelt en overgangsstøtte for 6 måneder på ca. 14.000 kr (200.000 tk). RAC fik clearance fra NGO Affairs Bureau i juni 2011 for projektåret 2011 og det revideret budget som blev modtaget af Svalerne i sept. 2011 inkluderede bl.a. løn til 6 ansatte for 12 måneder samt audit. I januar 2012 sendte Hr. Dipok (nuværende leder for SOVA) rapporten for 2011 på vegne af lederen Hr. Anwar til Svalerne. Der er ingen finansielle rapport vedlagt.

Opgaveformulering

Primært for at afslutte samarbejdet på en mere formelt måde og for at afklare følgende spørgsmål med de ansatte samt lederen under en fælles workshop:

- Hvad har partnerskabet med Svalerne gjort for målgruppen? – for organisationen?
- Hvad er fremtidsplanerne?

Program for besøget

1. dag	On 25/1	Kører i bil tidlig om morgenen fra Thanaparas guesthouse til RACs kontor i byen Joypurhat.	Thanapara
		Kontorsbesøg med workshop.	Joypurhat
		Sent eftermiddag afgang til Hilly West og krydser grænsen til Indien for at besøge SOVA.	Indien

Kontorsbesøg

Ved ankomst havde vi først et møde med Anwar uden de øvrige ansatte, for at kunne have en mere åbent dialog omkring det afsluttende samarbejde og for at afklare formålet med det planlagte workshop. Derefter mødte vi de resterende 8 ansatte, hvoraf den økonomiansvarlige blev kaldt hjem pga familierelaterede sager, for at præsentere os for hver andre og for at forklare den nuværende situation og hvad vi ønskede at tage med os hjem efter den dag.

Workshop

En halvdags workshop med organisationen blev afholdt vedrørende det tidligere samarbejde og med henblik på hvordan Svalerne har været som partner. Det kom frem, at det årlige partnerskabsbesøg har været det primære kontaktflade i feltarbejdernes opfattelse og generelt blev partnerskabet kun set som et finansielt samarbejde som har muliggjort RACs arbejde som et service delivery organ. Anwar udtrykte dog også at der har været løbende kontakt og dialog. Feltarbejderne udtrykte også ønske om, at fortsætte det finansielle samarbejdet med Svalerne for endnu et år da de pt ikke har andre finansielle muligheder og for at skabe en økonomisk bro indtil nye donorer blev fundet.

Fremtiden

Efter workshoppet og i forbindelse med en sent frokost hjemme hos Anwar, spurgte han under mere private omstændigheder til, om samarbejdet sluttede i forbindelse med falske beskyldninger om hans person og styrkede dette med, at det jo er velkendt, at det lokalt ikke er så vellidt, når en organisation arbejder med indigenious people. Som svar fik han forklaret det som allerede var skrevet i det officielle e-mail fra juni 2011. Han ville også lige gøre opmærksom på, at Svalerne havde støttet RAC i 9 år og ikke i 10 år, som anført i e-målet som et af argumenterne for, at samarbejdet skulle stoppe. Derfor ville han forhøre sig om mulighederne for at få støtte for det 10. år, dvs i 2012, hvilket han fik afslag på.

På trods af det afsluttende partnerskab vil RAC fortsat være medlem af netværket Net to Rights og dermed modtage kapacitetsudbyggende- og aktivitetsstøtte derfra. Anwar har undersøgt mulighederne for samarbejde med andre donorer og ønskede at indsende en ansøgning til HYWASA for at få del i finansielle midler indenfor 'water & sanitation' (læs evt. mere på www.hywasa.org). Det skal kort nævnes, at TSDS i en tidligere projektfase af HYSAWA også vist interesse i at ansøge midler hos dem, men det er ikke blevet afklaret hvad statusen er. Tilsvarende gav RULFAO tilsagn om, at de også i år ville søge midler hos dem. Til ansøgningen i feb. 2012 spurgte Anwar, om Svalerne kunne give et samarbejdscertifikat for at styrke RACs tidligere arbejde indefor samme område. Certifikatet blev givet i feb. 2012.

Partnerskabsbesøg 4: Indien, South Dinajpur distriktet

SOVA – Harinavi SOVA Society

SOVA er startet i Calcutta, Indien i 2007 af Dipok Ghosh. Dipok er en tidligere samarbejdspartner fra Bangladesh, som p.g.a. trusler af hans familie valgte at flytte til Calcutta i Indien. Her startede han et projekt for 23 sweeper kvinder.

I 2010 valgte SOVA at starte et projekt i South Dinajpur i Vest Bengal tæt på grænsen til Bangladesh i et område med overvejende marginaliserede og jordløse indbyggere, der primært ernærer sig som daglejere. Målgruppen for det projektet er adiwaskvinder i landsbyer i den indiske delstat Vestbengalen, hvor sproget og kulturen er det samme som i Bangladesh. Svalerne valgte i 2011 at bidrage med en reduceret engangsstøtte til dette projekt. SOVA arbejder for, at kvinderne får øget bevidsthed ift. egne rettigheder samt praktiske færdigheder til forbedring af deres sundhedsmæssige, sociale og økonomiske situation. Endvidere er opretholdelse af adiwasiernes oprindelige traditioner og kultur en del af projektet.

Dipok er startet op uden økonomiske midler ved at henvende sig til bedrebemidlede borgere, hvor han får lidt økonomisk støtte. Samtidig har han fået praktisk hjælp fra flere unge mænd fra området, fx til lån af motorcykel og andre praktiske gøremål.

Problemformulering

- Hvordan går det med implementeringen af aktiviteterne?
- Har der været ændringer i konteksten – nye muligheder?
- Hvilke udfordringer har der været med fund clearance? Hvilke regler er der for fund clearance?
- Hvordan forventes det videre forløbe at blive?
- Hvordan fungerer organisationen
- Hvordan er feltarbejdernes kapaciteter til at arbejde med målgruppen?
- hvilken rolle har de 'praktiske grise/børn af gode borgerlige familier' som tidligere har hjulpet Dipok med praktiske/logistiske ting.
- Hvordan fungerer det med at Dipok er i Calcutta? Hvem er ansvarlig for daglig ledelse?
- Hvilket forhold er der mellem indkomstskabende aktiviteter og kulturelle aktiviteter? Er der egen finansiering i de kulturelle grupper?
- Er der andre partnere?– NGO'er, donorerer ?
- Samarbejde med lokale myndigheder

Program for besøget

1. dag	On 25/1	Ankomst. Møde med Dipok	
2. dag	To 26/1	Snak med tolk om arbejdsopgave	(Dipoks søsters hus)
		Workshop med grupper fordelt i 4 arbejdsgrupper samt en mandegruppe. -3 Village groups (Jidrah, Minoti og Urau grupper)	Jidrah
		Kultur arrangement	Jidrah
		Snak med 2 feltarbejder	Jidrah
		Møde med Dipok om projektet	
		Village group (Ny)	

3. dag	Fr 27/1	Village group Modhahar: Gruppenavn 'Gidra adivashi Mohila summittee' (Orao)	Modhahar, landsbynavn: Gidra
		Snak med feltarbejderen Biplok	Modhahar
		Snak og tilbagemelding til Dipok	
4. dag	Lø 28/1	Rejser tilbage til Thanapara/Bangladesh	

Støtten for 2011 – Implementering af aktiviteter

SOVA har oprindeligt ansøgt om tre årigt partnerskab i South Dinajpur og har fået bevilliget en 1 års støtte for 2011 på 155, 000 Rupees (reduceret budget). SOVA har valgt at revidere aktiviteterne for 2011 så de løber over 7 måneder med fuldt aktivitetsniveau samt 12 måneders løn. Der er et revideret budget. Dipok har lånt pengene mens han venter på at få godkendelse, så han kan modtage udenlandske midler.

Skoleaktiviteten er endnu ikke blevet igangsat, men de andre aktiviteter er blevet gennemført. Dipok er stadig lidt uklar på, hvorvidt skoleaktiviteten skal være som en 'efterskole- aktivitet' med fokus på læsning af materiale der handler om skills – eller om det mere skal være et 'bibliotek'. Derudover er han i tvivl om, hvorvidt materialet findes og hvordan han kan få adgang til det. Han har ikke tidligere arbejdet med alfabetisering.

SOVA som organisation

SOVA nyopstartet i projektområdet (Dinajpur South) for 1,5 -2 år og der er udfordringer i denne forbindelse. Organisationen er ny i projektområdet, består af nye medarbejdere og i lederen, Dipok, er forholdsvis 'ny' i Indien.

Der har været arbejdet med at skabe tillid til organisationen i de områder og finde egnede feltarbejdere i de områder hvor der arbejdes. SOVA er ledet af Dipok. Han har en stærk baggrund fra tidligere arbejde i Bangladesh hos Proshika og mange års erfaring med træning og projekter. Dipok reflekterer og er realistisk omkring de udfordringer, der er ved at starte en ny organisation op i et nyt område.

Dipok har en vision for projektet og hvordan projektet skal modnes gennem årene. Han efterspørger sparring på det arbejde SOVA laver samt opbyggelsen af en organisation i et nyt projektområde. Den interne kommunikation kan blive stærkere og der kan gøres mere brug af medarbejdernes lokalviden og samtidig opbygge en fælles forståelse for det arbejde, som de udfører³. Det kan også være en god ide at konsultere grupperne om, hvilke problemstillinger de prioriterer i det videre arbejde. Dipok efterspørger ligeledes om Svalerne kan hjælpe med at sætte ham i kontakt med 'ligesindede' organisationer i Indien eller selv give sparring.

Feltarbejdernes kapacitet

De fire feltarbejdere er alle Adewasi – enten Shawtal eller Orua⁴. De er alle nye feltarbejdere som ikke tidligere har arbejdet med at mobilisere grupper, rettighedsbaseret/bevisthedsgørende arbejde eller adewasi problematikker. Det er en fordel at feltarbejderne alle er adewasi, da der er stor tillid mellem dem og de grupper de arbejder med samt at de har et godt kendskab til området generelt.

Feltarbejdernes kapacitet er forholdsvis svag og Dipok er ikke helt tilfreds. Han har fokus på learning-by-doing, og mener at feltarbejderne vil konsultere lærebøger til at hente de nødvendige

³ Dipok har allerede taget initiativ til at mødes med grupperne og snart med feltarbejderne for at snakke med dem om det videre projektforsløb.

⁴ Da det er svært at finde egnede medarbejdere og har Dipok pt en hindu volotør, som han overvejer snart at ansætte som feltarbejder.

viden, men har ikke haft mulighed for at finde de materialer, der kan bruges til dette. Dipok er en kapacitet i forhold til at oplære feltarbejderne, men der er brug for at skabe 'formelle' rum for vidensdeling og plads til at han kan fungere som mentor for feltarbejderne. Han påpeger at kapacitetsopbygning af feltarbejderne er vigtigt at prioritere i det videre arbejde.

Det vil være givtigt at udarbejde en eksplicit og fælles plan for prioritering af de nødvendige kapaciteter samt hvordan de kan opbygges. Vi anbefalede at fokusere på at opbygge feltarbejdernes kapacitet inden der bliver arbejdet med at skabe nye og flere grupper samt udvide de problematikker, der arbejdes med.

Eksterne partnere

I Calcutta samarbejder SOVA med IMSAD.

SOVA i Dinajpur South arbejder ikke sammen med andre organisationer, da der ikke er andre ligesindede organisationer i området. De andre organisationer arbejder med 'credit schemes' eller 'charity'. Dipok efterspørger kapacitetsudvikling og sparring og håber at Svalerne eventuelt kan hjælpe ham med kontakter til andre organisationer i Indien, der arbejder med Adewasi problematikker. Han nævnte specifikt at han gerne ville blive medlem af Net to Rights, Bangladesh.

Dipok er interesseret i at lave eksternt arbejde som træner og at få kontakter til andre NGO'er i Indien samt donorer.

Fund clearance

SOVA er blevet evalueret af Indiens Fund Clearance Authority (FCA) i December. SOVA forventes af få sin FCA registration i maj/juni 2012. For at få lov til at søge om FCA skal man have brugt 600.000 rp de sidste 3 år baseret på national funding. Når FCA er givet så behøver man ikke årlige clearance og man har mulighed for at arbejde nationalt i Indien.

Konklusion

Vi anbefaler at indstille SOVA til videre støtte. Dipok er den ledende kraft i projektet og han har ledelse, vision og gør sig allerede mange tanker om bæredygtigheden i projektet. Det anbefales, at der bliver fokuseret på arbejdet med kapacitetsopbygningen af feltarbejdere og grupper, vidensdelingen i organisationen samt en fælles prioritering/forståelse af aktiviteterne før projektet udvides med flere feltarbejdere/grupper og /eller flere/andre problematikker. Den videre støtte kan enten have form af en et-årig støtte - hvis Dipok mener, at der er behov for yderligere diskussion til afklaring af det videre forløb - eller det kan være en 3-årig støtte, hvor der fokuseres på et forløb med kapacitetsopbygning af feltarbejderne og organisationen.

Selvom der er mange forskellige typer aktiviteter i projektforslaget, er der en klar prioritering af de bevidsthedsgørende aktiviteter, når Dipok taler om projektet. Samtidig vil han gerne lave et alsidigt projekt, der adresserer flere problemstillinger på en gang. Det er vigtigt at have en dialog med ham om dette for at sikre opbygningen af organisationen først og langsomt sprede arbejdet til at dække flere problemstillinger og problematikker. Eksempelvis lader der til at være behov for en afklaring/opfølgning/sparring på forskellige dele af projektet: alfabetisering delen, hvor Dipok ikke er helt afklaret omkring, hvad den faktisk skal indeholde og hvordan det praktisk kan lade sig gøre.

Dipok efterlyser sparring, diskussion og et netværk i forhold til de udfordringer han står overfor i projektområdet – især da han ikke længere har sit netværk i Bangladesh at trække på. Der er

behov for at en tæt dialog med Dipok omkring blandt andet kapacitetsopbygning af en organisation i et nyt projektområde, adewasi problemstillinger, rettighedsbaseret arbejde og den Indiske kontekst.

Anbefalinger til Svalerne

- At have en dialog med Dipok om en gruppes 'livscyklus' – hvordan ser han forløbet for en gruppe fra den dannes til den eventuelt gøres selvstændig? Hvad ønsker han at de skal være i stand til efter eksempelvis 2 år?
- Diskutere kapacitets opbygningen af feltarbejdere med Dipok
- Formidle kontakt mellem Dipok og andre rettighedsbaserede organisationer (eller organisationer der arbejder med Adewashis) i Indien – evt. de organisationer som Svalerne samarbejder med i Tamil Nadu – evt. til de Svenske Svaler.
- Anbefale Dipok som facilitator til andre organisationer.
- (Det er vigtigt at vi er klare i vores kommunikation omkring nedsatte budgetrammer, så organisationerne ved om støtten forventes at blive brugt over 1 år eller 6 mdr.)

Næste års rejse

- Lave en workshop med feltarbejderne for at diskutere deres forståelse af problematikkerne, organisationen og det arbejde de udfører.
- Hvis der skal laves kulturelt program, skal det prioriteres at der også er tid til at
- Overveje tolke spørgsmålet – kan der eventuelt findes en tolk i Bangladesh som kan komme med? Kan tolken evt. tale Shawtal/Orui i stedet for Bangla.

Anbefalinger til SOVA

- Fokuserer en ny projektperiode på enkelte sammenhængende aktiviteter og kapacitets opbygning inden der sker en videre udvidelse af grupper og aktiviteter. I projektforslaget sættes en prioritering af de forskellige arbejdsområder.
- Fokuserer på opbyggelsen af kapacitet og vidensdeling hos feltarbejdere. Identificere og opbygge feltarbejdernes kapacitet i form af pædagogiske metoder samt problemstilling for adewashis generelt samt mere tekniske/fakta viden om forskellige emner som de fokuserer på i deres awareness raising aktiviteter – lave en plan for træning og skabe fora til erfaringsdeling og diskussion af aktiviteterne.
- Inddrage grupperne i planlægningen af aktiviteter – samt gøre mere brug af deres forståelse af blandt andet adewashi problematikker.
- Udarbejde/diskutere en 'livscyklus'/strategi for grupperne for at arbejde mod bæredygtigheden. (Dipok har allerede mange tanker om dette).

Partnerskabsbesøg 5: Bangladesh, Rajshahi distriktet

RULFAO – Rural Underprivileged & Landless Farmers Organization

RULFAO fik i 1987 deres NGO Affairs Bureau registreringsnummer og har gennem årene arbejdet med et bredt portfølje af programmer i Rajshahi. Siden 1994 har de i Tanore thana og i samtlige af dets 7 unions arbejdet med programmet jordrettigheder, som kaldes 'Empowerment through Resource Mobilization Program'.

Svalerne har i to blokperioder støttet RULFAOs arbejde. Under den første periode støttede Svalerne et rehabiliteringsprojekt for protistuerede 'Women Development' i 1989-1994, samt med en engangsstøtte i 1990 i 'Disaster Preparedness' efter oversvømmelsen i 1988. Svalerne stoppede deres støtte efter 1994 og er ifølge partnerskabsrapporten fra rejsen 2006 baseret på korruption eller lignende fandt sted i organisationen. Efter en reorganisering af organisationen i anden halvdel af 1990'erne, startede Svalernes anden støtteperiode fra 2004. RULFAO blev i første omgang netværksmedlem ved opstarten af Net to Rights. I 2006 fik de en et-årig støtte til 'Legal Support for Khasland' og fik besøg for en dag af Tanja og Stine samme år. Projektet sluttede i sept. 2007 og organisationen fik i 2008 kontorsbesøg af Rikke og Lis (Lis afløste Amena, som blev syg på den sidste del af rejsen). I maj 2008 sendte RULFAO en 3-årig ansøgning for perioden 2008-2010, som blev afslået pga at projektet var for stort til Svalernes budget og fordi projektforslaget ikke var tilstrækkeligt uddybet. De fik ikke partnerskabsbesøg i 2009. I 2010 fik de et grundigere feltbesøg af Lis og Birgitte. Året derefter var Birgitte afsted med Susanne og da der endnu ikke forelå et partnerskab, besluttede udvalget at det var nok med et kontorsmøde i 2011 for at høre, om de stadig var interessede i at få projektstøtte.

Baseret på den ansøgning RULFAO havde sendt ind i 2008 (reviderede projektforslag modtaget den 27. jan. 2011 - angivet projektperiode fra jan. 2012 til dec. 2014; revideret budget modtaget den 29. juni 2011 - angivet projektperiode fra jan. til dec. 2011), blev organisationen i maj 2011 indstillet til en et-årig støtte på 20.000 kr (250.000 tk). Den 15. nov. 2011 fik Svalerne besked om, at de havde fået deres clearance fra NGO Affairs Bureau, hvorefter pengene blev sendt. Inden partnerskabsrejsen i januar 2012 forventedes det derfor, at RULFAO netop var gået igang med implementering af projektaktiviteterne. Det blev også i udvalget diskuteret om en samarbejdsaftale skulle tages med til signering, men dette blev ikke anset for at være nødvendigt, da projektet var en et-årig støtte.

Problemformulering

- Hvor langt er I nået i implementeringen af aktiviteterne?
- Hvad er planerne for den videre implementering af aktiviteter?
- Hvilke planer er der for det efterfølgende år?
- Opfordre dem til at sende en ny ansøgning til et tre årigt partnerskab.
- Hvilke andre partnere er der til organisationen?

Program for besøget

1. dag	Ma 30/1	Kontorsbesøg og møde med lederen Afzal.	Disktriktbyen Rajshahi
2. dag	Ti 31/1	Introducerende møde med feltpersonalet i byen Gubipara.	Feltkontoret i Tanore
		Landsbymøde med en mand- og kvindegruppe 'Mahor Bortula 1' og '2'.	
		Snak med personalet på feltkontoret.	Tanore thana
3. dag	On 1/2	Landsbymøde med kvindegruppen 'Gokun pura para bunahain'	Landsbyen Gougul, Tanore thana
		Snak med en bond som er medlem af Farmers Club	
		Snak med Hr Rippon som arbejder på det andet feltkontor i Khakanhut	Feltkontoret i Tanore
		Afsluttende møde med feltarbejderne på feltkontoret.	Feltkontoret i Tanore
		Forberedelse til det afsluttende møde med Afzal dagen efter.	Thanapara
4. dag	To 2/2	Afsluttende møde med lederen Afzal.	Thanapara

Projektet

Introduktion

Det Svale-støttede projekt hedder 'Empowerment through Resource Mobilization Project' (forkortet til ETRMP). I projektet fokuserer RULFAO på landløse familier, som ifølge den bengalske lovgivning er berettiget til at få tildelt khasland, et såkaldte ingenmandsland, der indbefatter både landbrugs- og ikke landbrugsjord samt khas water bodies (dvs. vandområder inkl. dam, sø og andet vådland). Disse jomfruelige jord er næringsrigt jordstykker, der dukker frem efter oversvømmelser når floderne ændrer deres løb eller i tørtiden når vandfladen i en sø/vådland skrumper ind. Dog er disse nye jordområder ikke altid permanent og kan hurtigt igen forsvinde, bl.a. i forbindelse med at floden påny ændrer sit løb og ved erosion.

Siden uafhængigheden er et område lidt mindre end Sjælland og Bornholm tilsammen blevet formelt registreret som khasland, hvoraf en størrelse på mindre end Fyn er karakteriseret som landbrugsjord. Ifølge officielle statistiker er ca. 44% af disse jomfruelige landbrugsjord hidtil blevet distributeret af staten til de fattige, men flere organisationer og forskere anser, at dette tal er meget mindre pga korrupsionen på flere niveauer, der både indbefatter illegal landbesættelse af magtfulde folk og manglende officielle registreringer af øvrige khaslandområder. Det reelle tal anslås at være mindre end 12%, dvs et område på størrelse med Mors er indtil nu blevet fordelt til de retmæssige folk.

Den primære målgruppe for RULFAOs arbejde er de jordløse bønder. Gennem årene har RULFAO organiseret og faciliteret kvinde- og mandeselvhjælpsgrupper, samt oplyst de jordløse om deres rettigheder og hvordan de kan gøre krav på khasland. De støtter de jordløse til at organisere sig og ansporer dem også til at kræve deres ret. Ofte er det sådan at lokale magtfolk (rige bønder, politikere m.m.) allerede har købt eller besat det nye jord og så skal der lange retssager til for at overbevise myndighederne om at jorden retsmæssigt tilhøre de jordløse. I den forbindelse er det i Bangladesh ikke udsædvanligt at jordløse, som stiller krav om at få retten til khasland, udsættes for injurier, overfald, mord, kidnapping og korrupte myndighedsfolk, der skal få dem til at frafalde deres krav. Mennesker fra de laveste kaster og adivashis er hårdest ramt af situation. Feltarbejderne assisterer også ved at udfylde og skaffe og aflevere de rigtige

dokumentationer ved ansøgning af khasland. RULFAO yder desuden selv, eller via deres kontakter med andre organisationer som BLAST, økonomiske og praktiske hjælp ved retsager. Landbrugstekniske informationer og assistance ydes også til grupper af bønder via deres Farmers Club. RULFAO indgår ligeledes i forskellige netværk for at kunne udøve påvirkningsarbejde på lokal- og landsplan.

Besøg på hovedkontoret

Hovedkontoret ligger i Rajshahi by og hvor vi tilbragte hele den første dag. Tilstede var lederen Hr. Afzal Hussain, samt Office Manageren Hr. Khordid Along (blev kaldt Khoshed) som gav en PowerPointpræsentation og som tog med os ud på feltet de efterfølgende to dage.

Efter en indledende opfølgningssnak fik vi en fin og længere Power-Pointpræsentation af RULFAO som organisation og deres øvrige aktiviteter, samt en præsentation af det Svale-støttede projekt. Vi var i første omgang lettet over at få præsenteret en liste med projektaktiviteterne samt budgetposter, da der fandtes en del usikkerhed inden vores besøg om, hvilke projektforslag og budget som var gældende, samt hvordan et vedlagt aktivitetsdiagram (Gannt Chart) skulle give mening. Under præsentationen fik vi muligheden for at spørge lidt mere til detaljer omkring nogle af de enkelte aktiviteter i forhold til, hvordan de blev organiseret og hvilke resultater der kom ud af det på output niveau. På besøgstidspunktet var de igang med at skrive årsrapporten og revisoren ville komme i feb. for at kigge på årsregnskabet.

Besøg på feltkontoret og i landsbyerne

Efter gårdsdagens møde i Rajshahi by observerede vi i skumringen, at der var en kraftig politistyrke nærværende i byen og fik at vide, at der var en generelstrejke i gang. Vi fik købt vores togbilletter til vores forestående tilbagerejse til Dhaka og vores tolk havde travlt med at få os ud af byen. Morgenen efter fik vi at vide, at en politisk tilhænger var blevet skudt, og da vi var nød til at køre til Rajshahi for at samle Khoshed op og for at komme til feltkontoret, blev vi på det kraftigste advaret om at udsætte vores afgang. Efter en halv dag fik vi grønt lys til at kunne fortsætte vores program.

Begge dagene besøgte vi sammen med Khoshed feltkontoret i Gubirpara i Tanore union og dets nuværende 3 medarbejdere. Deres andet feltkontor ligger i Kakanhut i Gadagary union. Fra det andet feltkontor kom Hr. Rippon som arbejder i et public health projekt og opholdte sig i Tanore under de følgende 2 dage og tog os med på landsbybesøg på anden dagen. Han har i flere år arbejdet for RULFAO og viste sig senere at vide en del om deres program i jordrettigheder, da han tidligere har været involveret i arbejdet.

På feltkontoret startede vi med en kort indledende præsentation og udtrykte ønske om, at besøge de Svale-støttede landsbygrupper. Vi besøgte en landsbybesøg, hvor vi mødte to grupper med både mænd og kvinder. De sad og ventede på os, da de imellemtiden var blevet færdigt med deres ugentlige møde. Vi fik selskab af yderlige to mænd som sad på hver deres stol i baggrunden, hvoraf den ene var upazila-medlem, men vi spurgte ikke yderligere til dem. Gruppen fortalte om hvilke emner de generelt snakkede om under deres møder, med tilhviskende input fra feltarbejderen, hvorefter de gik i gang med at indbetale deres ugentlige 10 taka til deres opsparing. Vi fik også at vide, at det var markedsdag, hvilket var et udtryk for, at de forståeligt nok gerne vil have vores besøg afsluttet så de kunne komme afsted. Tilbage på feltkontoret, fortalt supervisoreren på APAR projektet, Hr. Ieasin som startede i jan. 2011, lidt om hvordan de assisterer ved khaslandansøgningen.

Den følgende morgen samlede vi Rippon op på feltkontoret, inden vi kørte til en landsby for at holde et møde med to kvindegrupper. Kvinderne fortalte bl.a. om hvordan deres og andre

landsbyer havde taget til våben for at bekæmpe en storbonde, som forsøgte at tilrande sig khasland med hans bevæbnede bander. Det kom til nærkamp og storbonden tabte. Idag udgør han ifølge kvinderne ingen fare. De fortalte os ligeledes, at de har været igang i tre måneder, at de har en opsparingskonto de bidrager til under hvert møde og senere kom det frem, at grupperne blev etableret 7 år tilbage. En kvinde fortalte at hun har været aflønnet som aktiv i en Women Action Committee og at selv om feltarbejderne ikke længere var der, forsøger kvinderne i landsbyen fortsat at træffes engang imellem. De bad om, at vores organisation skulle give dem penge så de kunne fortsætte deres aktiviteter. Under dette møde var vi totalforvirret, da det i projektet jo ingen gruppeopsparingsaktiviteter var, hvorfor 3 måneders aktivitet og hvorfor etableret 7 år tilbage? Var der noget der gik helt galt i oversættelsen?

Efter mødet tog vi ud til en anden landsby. Da tiden var for omplantning af risstiklingerne fra såbeden til marken, havde bønderne i Farmers Club ingen møder, men vi kunne tage ud til rismarken og stjæle lidt tid fra en bonde som var medlem. Han udtrykte, at han får gavn af at være medlem af Farmers Club og at det kun er RULFAOs fortjeneste at de i det hele taget engang imellem kan få teknisk rådgivning fra upazila agricultural officer, som normalt kun er interesseret i at hjælpe storbønderne. Han og de andre Farmers Club medlemmer er jo fattige folk. Han fortalte også, at deres møder bliver faciliteret af en feltarbejder og de får teknisk træning eller information om bl.a. såteknik og anvendelse af landbrugskemikalier. Ved nærmere tilspørgelse blev det udtrykt, at medlemmerne som sådan ikke vil fortsætte med at samles til møderne, hvis der ingen feltarbejder var nærværende. Ud fra denne bondes udsagn er hans Farmers Club gruppe altså ikke så selvstændig eller konsolideret, at de selv vil kunne tage egne initiativer til aktioner og bl.a. kræve deres ret til gratis rådgivning.

Da vi om eftermiddagen igen var tilbage på feltkontoret, var vi godt frustreret over mødeudfaldet med kvindeguppen tidligere på dagen. Der var noget som ikke stemte og hvordan skulle vi gribe dette an. Vi begyndte at spørge indgående til forskellige lister og dokumenter som var på kontoret og hvordan de egentlige planlægger og redegør for, hvilken feltarbejder som besøger hvilken gruppe. Vi fik et gennembrud ved at spørge til en liste på bangla som hang på væggen, der viste sig at være en liste over de landsbygrupper som de arbejder med. Ud fra listen kunne de tydeligvis ikke redegøre for hvilke eksisterende og tidligere grupper der var støttet af Svalerne i 2011 og hvor længe grupperne havde eksisteret. Det blev langt om længe forståeligt for os, at de ikke prøvede at føre os bag lyset, men at det i bund og grund nok skyldes manglende informationsoverføring og informationsgennemsækelighed internt i organisationen. Typisk er jo også for den asiatiske kultur, at man ikke åbenlyst vil indrømme fejl eller manglende kendskab til noget. De havde gjort deres bedste og havde taget os ud til en gruppe, som vi tror flere år tilbage er blevet støttet med Svale-midler og som de nu også arbejder med.

I forbindelse med vores udredningsarbejde samme eftermiddag i Tanore, fik vi også rede på, at personalesammensætningen på dette feltkontor er ret nyt. To af dem blev ansat i okt. 2011 og en i jan. 2011. De arbejder med et BRAC-støttet non formal education projekt med start i jan. 2011, samt et landrettighedsprojekt ved navn APAR støttet af Uttaran på vegne af Manusher Jonno Foundation (MJF) som startede i okt. 2011. De to projektmedarbejdere som var ansat med Svalemidler, havde fået andet arbejde da projektet afsluttede i dec. og kunne derfor ikke være tilgængeligt mens vi var på feltkontoret. Under vores landsbybesøg fik vi derfor ingen indtryk af grupperne som fik støtte af Svalerne i 2011.

Efter frokosten fik vi muligheden for at snakke alene med Rippon. Han startede med at arbejde for RULFAO i 2001 i Tanore og var supervisor på landrettighedsprogrammet. Han fortalte at programmet ikke havde fået donorstøtte i 2010, men at Svalerne støttede dette program,

hvorefter den anden organisation, Uttaran, startede med støtten i okt. 2011. RULFAOs jordrettighedsprogram havde 170 grupper i 2011, hvoraf de 70 grupper var i Tanore, som tilsammen var støttet af Svalerne og Uttaran. Rippon fortalte også mere i detaljer om ansøgningsproceduren for khasland, øvrige aktiviteter under dette program og service (bl.a. om deres jordtestlaboratorie) men også om de vanskelige situationer der er med storbønderne og deres bander.

Vi afsluttede feltbesøget med et længere møde med de fire feltpersonale, samt Khoshed (som tilhører) og talte bl.a. mere om deres arbejde med jordrettigheder. I bilen på vej tilbage til Rajshahi, lagde Khoshed yderligere detaljer til. På fjerdedagen havde vi en afsluttende samtale med Afzal for at udrede dette og fik bl.a. forklaret, at RULFAO i deres landrettighedsprogram ikke klart skelner mellem deres landsbygrupper i relation til hvilke donorer der er.

Opdatering og ændringer

På fjerde dagen opstod der en mulighed for igen at træffe Afzal og have en afsluttende samtale med ham i Thanapara, da han overnattede der i forbindelse med et ledermøde mellem TSDS, PUP og RULFAO angående detaljer for det kommende Net 2 Rights netmøde.

Afzal bekræftede det som vi havde hørt dagen forinden og redegjorde yderligere for, at RULFAO ser på deres aktiviteter med jordrettigheder som en helhed og skelner ikke hvor midlerne kommer fra. Dermed er der ikke tydeligt adskillelse mellem det Svalestøttede projektaktiviteter fra andre donorer, og hvilke grupper som hører til hvem. I årsrapporten for 2011 til Svalerne udtrykte Afzal forståelse for vores ønske om at inddrage information om forskellene og hvordan projekterne ligger i forlængelse af hinanden og en refleksion over ændringerne i personalesammensætningen.

RULFAO finder det vigtigt, at der er en kontinuitet i deres program om jordrettigheder i Tanore - uanset om der er donorer eller ej - samtidig med at de også må tage i betragtning det årlige aktivitet og budget som godkendelse af NGO Affairs Bureau. Ved det årlige slutrapportering til NGO Affairs Bureau skal der nemlig være overensstemmelse mellem det som er blevet godkendt og som der rapporteres om. Ved ændringer i aktivitet og budget, skal en organisation nemlig igen indsende anmodning om godkendelse af ændringer, hvormed processen igen kan forhales op til nogle måneder.

Uttaran havde insisteret på at arbejde i det samme vådlandsområde som Svalerne (Beel Kumari), da dette område har fået en del opmærksomhed i medierne. Afzal er også i dialog med Uttaran om hvilke principper der skal gøre sig gældende for arbejdet med khasland, da behovet og tilgangen er en anden end den Uttaran bruger i kystområderne, hvor problematikkerne er noget anderledes. Bl.a. understreger Afzal, at det er nødvendigt at besætte jordområderne i Tanore før de indsender ansøgningerne om ejerskab, mens Uttaran mener at det skal foregå i omvendt rækkefølge. Strategien ved anvendelse af gruppeopsparing og om der skal fokuseres på mænd eller kvinder er noget de også ikke helt er enige om. Dog har RULFAO inkluderet forskellige aspekter fra Utterons arbejds metode i deres arbejde med grupperne. Et fortsat samarbejde i fremtiden vil nok afhænge af om RULFAO og Uttaran kan finde en fælles fodslag omkring disse nævnte principper/arbejdsstrategi.

Afzal nævnte ligeledes, at RULFAO havde været i kontakt med DFID (den britiske pendant til Danida) som havde den ide, at khasland skulle opkøbes af Grameen Bank, og fra hvem de landløse kunne købe landet fra. RULFAO protesterede på det kraftigste – landløse skal ikke købe den jord som de har retten til.

Under de 4 dage blev det klart, at der var sket flere ændringer i forhold til det oprindelige godkendte projektforslag og budget:

- Projektet var afsluttet og alle aktiviteter blev gjort som planlagt.
- Pengene fra Svalerne, som blev modtaget i nov. 2011, blev brugt til at dække udgifterne i perioden jan. til dec. 2011.
- Projektområdet, anført i den godkendte ansøgning, var Talanda og Kamarga unions. Da Svalerne kun godkendte et år i stedet for 3, besluttede RULFAO kun at arbejde i Talanda.
- Det er uklart, om RULFAO bidrog med egne midler til programaktiviteterne i Talanda under 2011.
- Fra og med okt. 2011 blev Uttaran involveret i Talanda og støttede i tilgift programmet i Pachondo union, hvor RULFAO arbejder for første gang. Hvordan de forskellige ressourcer, aktiviteter og udgifterne i Talanda blev fordelt mellem de to donorer, Svalerne og Uttaran, er uklart.
- I det godkendte budget er der afsat løn til 2 feltarbejder og 0,5 bogførere. Da bogføreren havde sagt sig op (dato ukendt), blev den ene af to feltarbejder i stedet 50% supervisor for landrettighedsprogrammet og 50% bogfører.
- Denne person, som er hhv 50% supervisor og bogfører, er supervisor for den feltperson, der arbejder som community facilitator og 100% lønnet af Svalerne. Dog blev det ikke spurgt til, hvilke øvrige arbejdsopgaver denne person havde: var personen også supervisor for andre medarbejder eller arbejdede personen derudover kun i Talanda som Farmers Club feltarbejder, og gjorde personen også bogføringsarbejde for Uttarans aktiviteter i Talanda.
- I Talanda og Pachondo unions har Uttaran også én supervisor. Under sig har personen 3 community facilitators, som igen arbejder med 60 grupper i 38 landsbyer. Det er uklart om denne person tilsvarende har en 50% stilling som bogfører.
- I den godkendte projektansøgning, er der anført at aktiviteter skulle finde sted i 25 landsbyer. Under kontorbesøget den første dag, fik vi at vide, at den ene feltarbejder, der arbejder som community facilitator, arbejdede med 6 grupper fra 10 landsbyer i Talanda union. Det blev ikke afklaret, hvorfor der er færre grupper end landsbyer. I samtalen med Afzal den sidste dag, nævnte han, at Svalerne støttede 15 grupper - et tal som ikke er i overens med den information vi fik på den første dag og må uddybes i årsrapporten. Eller mente han 6 landsbygrupper plus 9 Farmers Club grupper.

Øvrige samarbejdspartnere

Donorer

- RULFAO har fra Uttaran/MJF siden okt. 2011 fået kapacitetsopbyggende assistance og økonomisk støtte til landrettighedsprogrammet. Projektperioden er indtil juni 2012, men Afzal håber at det kan blive forlænget til dec. 2012. Denne indledende støtteperiode med Uttaran kunne på længere sigt lede til, at MJF beslutter sig for at give RULFAO direkte støtte.
- I feb. 2012 vil RULFAO igen søge hos HYSAWA for at få støtte til deres arbejde med vand, sanitet og hygiejne. Deres sidste projekt med HYSAWA var fra 2008 til 2011 og en ny støtteperiode vil vare fra 2012 til 2015.
- Hos BRAC/MFPE har de ansøgning igang til deres arbejde med non-formal education (iflg Afzal har også sendt en ansøgning ind fortalte Afzal). Sidste støtteperiode var fra 2009 til dec. 2011.

- Swiss Red Cross har også støttet deres projekt PHPR som er i perioden 2009 til dec. 2012.
- Under 2011 deltog RULFAO i det EU-støttede program SMILEY via organisationen Prip Trust og som delvis består i kapacitetsbygning af nationale ngoer. Khoshed, kontorsassistenten gennem 4 år, har fået træning i fem emner/temaer, som hver især varedede af forskellige dages varighed: lokalt selvstyre, miljø, hygiejne og projektcyklusledelse. RULFAO havde muligheden for at kunne søge om at blive en implementerende partner i SMILEY, men kunne ikke opfylde kravet om 10% i egenbidrag.

Lokale myndigheder

- Samarbejdet med lokale myndigheder, som er relateret til deres arbejde med jordrettigheder, er på upazila-niveau, når feltarbejderne assisterer gruppemedlemmerne ved ansøgning af tildeling af khasland. Desuden er Farmers Club et godt eksempel på, at RULFAO medvirker til, at bønderne får muligheden for at benytte deres ret til gratis jordbrugsrådgivning fra den lokale upazila agricultural officer.

Netværk

RULFAO ser det at være medlem i et netværk, udover at kunne udveksle erfaringer og kontakter, muligheden for at kunne tage del i programaktiviteter med andre ligesindede organisationer.

- Svalernes Net 2 Rights, som fokuserer på temaet vold mod kvinder.
- CDA, som har forbindelse til Bread of the World, er et netværk med 17 ngoer og implementerer også programmer relateret til landrettigheder og khaslandproblematikken. De arbejder allerede i Dinajpur og er igang med at kigge på mulighederne for at finansiere aktiviteter i Rangpur og Rajshahi, hvilket RULFAO håber på vil ske.
- Siden 1994 har RULFAO været medlem af Association for Land Reform & Development, ALRD (www.alrd.org) som har specialiseret sig i jord- og vandrettigheder og jordreform. Desuden arbejder de strategisk med fortalervirksomhed og lobbying på nationalt niveau og tilbyder træningsstøtte. Når RULFAO ikke har penge til at føre sager for retten, spørger de ALRD og BLAST. BLAST er også medlem af netværket og har siden 2007 givet juridisk bistand til RULFAO.
- RULFAO har en medlemsansøgning igang hos EMMAUS International.

Ny ansøgning hos Svalerne

RULFAO udtrykte stærk interesse for at forsætte samarbejdet med Svalerne og blev opfordret til at indsende en ansøgning. På baggrund af erfaringen med projektet under feltbesøget og efterfølgende samtale med Afzal, blev det diskuteret, at der er behov for at de reflekterer over forskellene og synergien mellem et Svalestøttede projekt og et Uttaranstøttede projekt. Specielt hvis deres samarbejde med Uttaran fortsætter. Hvis et arbejde i et geografisk område finansieres af flere donorer, må RULFAO tydeliggøre, hvordan man kan skelne mellem grupperne og det skal gøres klart hvor et projekt slutter og det andet starter.

KONKLUSION

Problematikken omkring landrettigheder er stadig stort i området og der er et behov at fortsætte oplysningsarbejdet, samt assistere med dokumentationer og retshjælp. Selv om RULFAO gennem årene ikke har haft tilstrækkelig midler til deres khaslandprogram, har de kunne fortsætte deres arbejde og fungere som vagthund. De forstår at anvendt mediedækning og betydningen af at netværke og samarbejde med andre organisationer, så det har været givende for deres målgruppe.

Afzal gav under samtalen indtryk af, at have klare visioner og prioriteter for RULFAOs arbejde; hvorfor der arbejdes med khasland på netop denne måde, samt hvilken strategi for arbejdet med målgruppen der skal bruges. Selvom RULFAO har andre donorer til andre projekttemaer, er de generelt svært for dem at finde støtte til deres arbejde med khasland.

Jordrettighedsproblematikken involverer/udfordrer eksisterende (lokale) magtstrukturer og er kompleks, hvormed donorer generelt er mindre villig til at give eller er af kortvarigt karakter. På den baggrund er Svalernes støtte stadig relevant. Den manglende finansielle kontinuitet leder til en af RULFAOs svaghed - de lægger ressourcer i at opbygge personalets kapacitet og som igen forsvinder når der ikke er projektstøtte. Afzal udtrykte også, at selv om landsbygruppeaktiviteterne ikke kan fortsætte i periode pga manglende løn til feltarbejderne, kan RULFAO fortsætte med påvirkningsarbejdet på forskellige måder.

Vi anbefaler at indstille RULFAO til videre støtte for at de fortsat kan arbejde med khasproblematikken.

Anbefalinger til Svalerne

- Overvej hvor mange år mere RULFAO kan støttes baseret på Svalernes kriterie om max. 10 års støtteperiode og være åbent overfor RULFAO om dette, så en dialog kan baseres på, hvordan RULFAO kan udnytte støtten bedst muligt for at skabe en kontinuitet i deres arbejde med bl.a. landsbygrupperne efter Svalernes støtteperiode. Som i tilfældet med Uttaran: Er det bedre med en forlængelse af støtten af et tidligere projekt fra en anden donor for at dække et gab i aktivitetsperioden? Er det bedre med to sideløbende projekter eller at de overlapper? Hvordan kan projekter fra to donorer komplementere hinanden så der opstår en synergi eller kontinuitet?
- I deres 2011 årsrapport for det Svale-støttede projekt, bør der følges op på, om der er blevet gjort rede for de ændringer som er sket med budgetet og projektansøgningen. Ikke mindst, efter at Uttaran startede med deres støtte i okt. 2011 (ændringer i aktiviteter, geografisk område, grupper etc).
- I budgetet er der afsat penge af til revisorudgifter, så der burde foreligge en revision af regnskabet for Svalemidlerne for 2011.
- Udover projektrapporten for det Svalestøttede projekt, bør man også få kopi af deres årsrapport samt økonomirapport for hele RULFAOs virksomhed for 2011. Dette vil kunne give et billede af deres samlede aktiviteter og ressourcer.

Anbefalinger til RULFAO

- Nedskrive i deres ansøgninger, hvordan de gennem årene og i fremtiden arbejder strategisk med deres landrettighedsprogram og kunne inkludere, hvordan de gør deres indsats bæredygtigt blandt målgruppen (være mere uafhængigt af feltarbejdernes tilstedeværelse), organisatorisk og ressourcemæssigt (personale, finansielt etc). Hvis de allerede har en policy paper liggende, kunne de vedlægge den i deres ansøgning til Svalerne.
- Ikke være tilbageholdende med at indgå i et åbent dialog med Svalerne inden/ved nødvendige ændringer i forhold til et godkendt projektforslag og inddrage disse informationer i rapporterne.

Deres PowerPointpræsentation var en god måde at orientere de besøgene om organisationen og et projekt. Det giver et godt udgangspunkt for at diskutere status og resultat af aktiviteterne inden man tager ud til projektkontorene og landsbygruppen for at følge op på de informationer man fik under præsentationen. Dog skal de være mere omhyggeligt med at det er de rigtige detaljer omkring aktiviteter og budgetet som præsenteres for de besøgene.

Netværksbesøg: Bangladesh, Rajshahi distriktet

Net to Rights

I Januar 2004, blev Net to Rights, oprettet som et netværk blandt Ulandsforeningen Svalernes daværende partnere. Det består af 7 CSO'er: Thanapara, PUP, Remold, Bhumija, RAC, Plead og Rulfao. Bangladesh er et forholdsvis lille og homogent land, så selvom de 7 organisationer i Net to Rights ligger geografisk spredt er det langt hen ad vejen de samme problemer organisationerne kæmper imod, og den samme form for undertrykkelse af kvinder der foregår. Net to Rights fungerer som en platform for kapacitetsopbygning for de 7 partnerorganisationer med det formål at udøve fælles fortalervirksomhed mod vold mod kvinder i hjemmet.

Net to Rights har i perioden 2005-2011 (juni) modtaget midler fra Projektrådgivningen (PRNGO) til kapacitetsopbygning af organisatorisk, ledelses- og felt- niveau⁵. Svalerne har givet økonomisk støtte til koordinatorens løn de sidste 6 mdr. af 2011 mens der blev udarbejdet en ansøgning og midler til en ny projektperiode fra PRNGO.

I forbindelse med færdiggørelsen af ansøgningen var det nødvendigt at holde en afklarende workshop med Net to Rights for at fokusere og specificere dele af projektet. Gennem midler fra PRNGO blev dette muligt og en afklarende workshop fandt sted i Rajshahi 10-14 februar 2012⁶.

Problemformulering

1. Erfaringsopsamling på baggrund af det tidligere projektforsøg i Net to Rights med henblik på at identificere svagheder og styrker ved Netværket i forhold til den videre fortalervirksomhed
2. Formulering og konkretisering af den næste projektperiode for Net to Rights indenfor rammerne af de eksisterende muligheder

Aktiviteter

1. Identificering af muligheder for fokusering og en prioritering af aktiviteter (inden Svalernes besøg i Bangladesh),
2. Diskussion med Executive committee om baggrunden for afslaget, samt hvordan dette kan blive tiltalt,
3. Fremtidsværksted med henblik på at afklare og prioritere den fremtidige indsats, og
4. Afsluttende møde med executive committee for at lave en revideret ansøgning på baggrund af de fælles diskussioner og prioriteter samt tiltag til styrkelse af netværksstrukturen.

Derudover havde Svalernes repræsentanter møder med forskellige ressourcepersoner, for at få indblik i hvilke og hvordan andre organisationer og netværk arbejder med fortalervirksomhed mod vold mod kvinder i hjemmet. Khaleda Khatun, Human Rights Lawyer, og Amita Dey, director, PROGATI (Promoting Governance, Accountability, Transparency and Integrity), USAID og medlem af Nariphokho.

⁵ Partnerskabsaktiviteten blev forlænget med næsten 2 år, på grund af langsommelighed i NGO-bureauets behandling af budget-godkendelse, som skal ske hvert år. Dette medførte bl.a. at aktiviteten først kom i gang næsten et år efter pengene fra bevilliget.

⁶ Net to Rights workshoppen og perioden fra 4-19. Februar var finansieret gennem midler fra PRNGO. Mette Henriksen og Lis Kazal deltog udover Rikke Jensen.

Erfarings opsamling på baggrund af de tidligere erfaringer

Net to Rights har opbygget kapacitet til at fungere som en fælles platform for medlemsorganisationerne til at fortage fortalervirksomheden og det blev påpeget at Net to Rights har *en added value* i forhold til andre netværk der arbejder mod vold i hjemmet:

- De har et fælles defineret mål som alle organisationerne har ejerskab til samt en beslutningsproces, der inkluderer alle medlemsorganisationerne.
- Alle organisationerne har et solidt netværk på lokalt niveau og de kan således sprede informationen ud samt mobilisere bredt, hvilket bevirker, at de står stærkt i forhold til at lave fortalervirksomhed
- De har et flerårigt kendskab og samarbejde, som gør at de bistår og assisterer hinanden, når udfordringer opstår både i forhold til det fælles netværksarbejde men også i forhold til de problemstillinger den enkelte medlemsorganisation møder.

Det blev fremhævet at N2R har en mere demokratisk beslutningsproces i forhold til andre netværk i Bangladesh, idet den strategiske og operationelle beslutningsproces er baseret på inddragelsen af repræsentanter fra alle de medvirkende organisationer gennem planlægnings og monitorerings workshops (strategiske) samt EC møder (operationelle). Fortsættelsen af denne fælles beslutningstagen og monitorering blev understreget som vigtig i forhold til at opnå en fælles sammenhængende og samtidig fortalervirksomhed i den næste fase. Der blev truffet beslutning om at revurdere de eksisterende by-laws for at sikre den gennemsigtige beslutningsproces og repræsentation i General Assembly og Executive Committee. For at sikre en mere ligelig kønsfordeling i de besluttende organer, blev det besluttet at der blandt repræsentanterne på planlægnings og monitoreringsworkshop skal være min. 1/3 kvinder samt at der skal være min. 2/9 kvinder i EC. Organigram vil blive vedlagt den endelige ansøgning

Gennem centrale aktiviteter i Net to Rights er det fælles formål blevet mere fokuseret og der er opstået en fælles vision og mission med Net to Rights. I projektperioden er det blevet klart for organisationerne at en væsentlig barriere for kvinders deltagelse i samfundets beslutningsprocesser er vold mod kvinderne i hjemmet. Net to Rights arbejde, dets aktiviteter og mål er blevet prioriteret og det er valgt at fokusere på bevidstgørelse om og forebyggelse af vold mod kvinder i hjemmet.

Netværksstrukturen er blevet styrket og roller og ansvarsfordeling er blevet klarlagt ligesom viden om og redskaber til fortalervirksomheden er blevet opbygget. I det tætte samarbejde omkring organisationsopbygning, M&E og projektformulering er det helt tydeligt, hvor stor en udvikling, der er sket ikke blot hos lederne men også hos de øvrige medarbejdere. De udfører en stadig større del af arbejdet og tager mere og mere ejerskab i forhold til de fælles aktiviteter i netværket.

Net to Rights har opbygget kapaciteterne hos feltarbejdere og øget deres bevidsthed omkring kvinders rettigheder, problematikken om VKH og øget deres virke med at mobilisere kvinderne, samt øget kvindernes bevidsthed og muligheder. Dette har styrket evnen til at mobilisere mænd og kvinder samt implementere fortalervirksomhed lokalt gennem brug af de allerede etablerede grupper i de enkelte partnerorganisationer. Netværket har ud fra deres engagement, kontakter, og lokale indsigt et godt potentiale for at opnå gennemslagskraft i forhold til kvinders rettigheder på de lokale politiske niveauer.

Det overordnede mål for den nye ansøgning:

Der er i Netværket en klar fælles forståelse af det overordnede mål med aktiviteterne: en mindskelse af vold mod kvinder i hjemmet. Workshopen gav mulighed for at diskutere de konkrete muligheder den nye præventive rammelov Domestic Violence Act fra oktober 2010 giver i forhold til at lave fortalervirksomhed mod vold i hjemmet.

Det blev besluttet at den næste periode i netværket skal fokusere på at skabe opmærksomhed omkring denne lov og de tiltag lovgivning åbner for i forhold til at sikre kvinder og børn. Domestic Violence Act (okt. 2010) definerer vold i hjemmet: "When any woman or child physically, mentally, sexually or economically is oppressed or harassed by the other person who has a family relation with the oppressed woman or child it is called domestic violence." Net to Rights har valgt at fokusere deres aktiviteter mod en mindskelse af vold i hjemmet mod kvinder.

Der vil blive udarbejdet en projekt ansøgning om et mindre udviklingsprojekt til PRNGO på under 1. mill DKK, der skal forløbe over 2-3 år.

Delmål

1. At oplyse kvinder, mænd og børn/unge på lokalt niveau i de valgte 14 unions om vold mod kvinder i hjemmet for at få flere indgange til en holdningsændring i familien.
2. Dannelse og aktivering af 14 Grass Root Changer Groups (til fortalervirksomhed)
3. At fortsætte opbygningen af Net to Rights kapacitet i forhold til den konkrete fortalervirksomhed.

For at skabe ændringer blev det understreget at det er vigtigt at arbejde med både mænd, kvinder og unge/børn i oplysningsarbejdet, da dette vil give flere indfaldsvinkler til at ændre adfærden i en familie, hvor alle er berørte af vold i hjemmet. Vold mod kvinder i hjemmet er både udført af mænd og kvinder (oftest svigerfamilien) og det er den kulturelle accept af denne praksis, der søges at ændres. De forskellige målgrupper bliver adresseret gennem aktiviteter på landsby niveau, samt gennem 'court yard meetings', hvor både mænd og kvinder er tilsted for at diskutere vold mod kvinder i hjemmet og endelig gennem aktiviteter der henvender sig til unge/børn.

Endelig vil netværket foretage opmærksomhedsskabende aktiviteter på regionalt niveau (Upazila) gennem rallies og afholdelse af mærkedage. På nationalt niveau vil der indenfor den næste projekt periode blive samarbejdet med andre netværk og organisationer samt deltaget i nationale workshops og seminar på vegne af netværket for at skabe bevidsthed om den nye lovgivning og sager om vold mod kvinder i hjemmet. De enkelte organisationer er allerede medlemmer af flere etablerede netværk, der arbejder mod vold mod kvinder og disse erfaringer bliver allerede brugt i arbejdet i Net to Rights. Netværket vil ad hoc tage stilling til hvilke aktiviteter arrangeret af andre netværk og organisationer, de ønsker at deltage i.

I den næste projektperiode vil der ligeledes fokuseres på en endnu stærkere central erfaringsopsamling, sikring af vidensdeling og koordinering af aktiviteter på lokalt niveau for at fremme den fælles sammenhængende fortalervirksomhed.

Bilag for MUC

Bilag for PLEAD**Referater:****Plaid**

Organigram :

CB

EC (7 memoers)

President

Barisal Regional Coordinator (Rumur) Support Staff (paid ad hoc)	Khulna Regional Coordinator (Aktiar) Office Assistant (Rufique) Station Manager (Babul)	Dhaka Regional Coordinator (Salim) Office Assistant
Cell Lawyers 7	Cell lawyers 17	9-10 cell lawyers
3 Fieldworkers	Koira (1 fieldworker and 2 volunteers) Dumuria (2 fieldworkers and volunteers)	N/A

Program PLEAD:

1. dag	Besøg på kontoret - Introduktion	Khulna
	Besøger Domhuset og møder nogle af PLEADs jurister og formanden.	
3. dag	Snak med Prumila som får assistance af PLEAD på vegne af hendes mor til at føre en retssag om jordbesiddelse mod en fætter. Moderen vil donere land til PLEAD til oprettelse af et felt kontor i Dumuria	Dumuria/Anita
	Village group (Younna Mader Gagda, No. 1)	Dumuria/Monoroma
4. dag	Workshop m. Feltarbejdere og advokater	Khulna
	EC – meeting og tilbagemelding	Khulna
5. dag	Skrivedag	Khulna

Snak med Abdus Samad, hvis 35 –årige kone formodes at være handlet

Abdus Samad's kone blev i starten af 2011 kontaktet af en mand der tilbud hende at komme til Egypten og arbejde. Hun sagde ja tak, da det lød som et godt tilbud, som kunne hjælpe familien økonomisk. Siden de sammen tog til lufthavnen i maj 2011, har Samad ikke hørt fra hende. Da andre der er rejst til udlandet for at arbejde, ringer hjem, blev Samad bekymret og kontaktede PLEAD. Han kunne heller ikke få fat på manden, som havde formidlet kontakten. De har ikke set hendes pas og rejsepapirer. PLEAD har taget sagen og samarbejder med politiet for at finde hende. Nu er de ved at samle informationer for at rejse sagen mod mellemmanden som kontaktede konen.

Opdaterings- og planlægningsmøde med Atiar Rahman

Atiar fortalte om organisationens opbygning og arbejde generelt. Han fortalte ligeledes om de problemer der havde været med NGO- bureauet i forbindelse med godkendelsen for 2011 som i endnu ikke var gået igennem.

Vi gennemgik programmet for de følgende dage.

Village group PLEAD 7 Khulna Uttapara -Koirā

Aklīma er feltarbejdet på gruppen

En etableret gruppe der har eksisteret 5 år med Aklīma som feltarbejder.

Siden Aila migrerer de fleste mand til andre byer for at arbejde, da jorden ikke kan dyrkes på grund af saltindholdet. Kvinderne arbejder som day labourers når det er muligt. Nogle broderer derhjemme og tjener penge på den måde.

Der er en præsident, vicepræsident, sekretær og en kasserer.

Alle 20 kvinder i gruppen var gift og under 35 år – hvilket de syntes var bedst, da ældre kvinder ikke havde de samme problemer. Nogle gange kom der andre og hørte med.

Kvinderne fortalte, at det at være medlem i gruppen, gav en god mulighed for at sidde sammen og tale om de familie emner og andre ting, der opstod. De taler om for tidligere ægteskaber, medgift, khas-land og har forskellige emner på hvert møde. Aklīma fortæller om problematikken og så diskuterer de.

I tilfælde af, at de hører om et ægteskab der skal finde sted med børn (kvinder under 18 og mænd under 21 år), går de hen til huset for at snakke med forældrene. Det var tidligere et problem (sket 2-3 gange med piger mellem 13-15 år), men nu er det mindre udbredt. For et år siden var der en sag med en pige Parween Aktiar (hun er nu 14 år), hvor de løste det, så hun ikke blev gift. I dag går hun i skole. De fortæller at problemet er at piger ikke er parate fysisk og mentalt til at blive gift i så ung en alder og det derfor vil skade dem. Det er også vigtigt at piger kommer i skole – hvilket kan gøre dem istand til senere at tjene penge og derigennem hjælpe familien.

Medgift skaber problemer, fordi det er svært for pigens familie at skaffe den – og der kan senere være problemer med at manden undertrykker kvinderne, når de er gift for at få mere i medgift.

Hvis der ikke betales medgift, bliver kvinderne også undertryk af manden og hans familie – og kan eventuelt blive sendt tilbage til hendes forældres hus indtil hendes familie kan betale. Hvis pigernes familie ikke kan betale medgift er det et problem – og de kan ikke blive gift. De forsøger at hjælpe og modvirke medgift, men synes at det er svært. Her er det godt at gruppen findes, da de kan komme med deres problemer og diskutere dem.

Vi talte om vold i hjemmet men primært fysisk vold. Den verbale vold blev ikke helt betragtet som vold, men det kunne også godt være skidt. De fortalte at de, i tilfælde af vold ville: Gå hen og tale med manden. Gå til en advokat (cell lawyer) hvis det blev ved, og han ville så hjælpe dem. Derudover nævnte de, at man kunne gå til læger for at få et certifikat, der kunne hjælpe hvis der skulle føres en sag eller laves mediering lokalt med union parishad eller Union Parishad chairman.

De ville også gå til advokaten

- hvis en svigersøn for eksempel ikke ville tage konen til sig uden medgift.
- hvis der var problemer med landrettigheder.

Så vidt det var muligt forsøgte de at løse konflikterne uden at lave en retssag, da det var billigere og hurtigere.

De fortalte at nødhjælpen (20.000 per husholdning) efter aila ikke var blevet fordelt til alle endnu- og at nogle havde modtaget mindre (De ville helst ikke for meget ind på det)

Snak med cell lawyers:

Der er flere advokater der hjælper med at føre sagerne i Koira. For tiden er der 100 sager der bliver ført af PLEAD ved domstolen. Først og fremmest forsøger de at løse sagerne udenom domstolen via Shalish eller anden mediering (nogle gange med manden og konen gennem rådgivning hos advokaten). Sagen bliver ført som PLEAD sag, når de der anmelder den nævner PLEAD. Det kan være grupperne der kommer med sagerne – eller en far til en datter. 30-40% af sagerne bliver ført- når de ikke er mulige at løse direkte mellem partere– men de fleste PLEAD sager løses udenom domstolen. Sager om vold i hjemmet samt skilsmisser bliver løst gennem mitigering.

Sager om landrettigheder har der været en del af – der er mange rige der anmelder sager om land og det er et problem for de fattige. Siden Aila har der ikke været landrettighedssager. Ca 70% af kvinder er frataget land ved arv på trods af at loven siger noget andet.

Snak med feltarbejderne Malik og Aklima:

Feltarbejderne Malik og Aklima fortalte om hvordan de samler grupperne. Aklima er lært op som feltarbejder ved at hun selv var medlem i en gruppe, hvorefter hun har modtaget træning. Nogle gange, hvis det er et delikat problem, kan Aklima gå i stedet for Malik, hvis kvinderne hellere vil tale med en kvinde. De bruger hinanden til sparring og deltager nogle gange i de gruppemøder som den anden faciliterer. Feltarbejderne laver styrke/svagheder rapporter af hinandens arbejde, så de kan udvikle sig. Rapporterne sendes så til kontoret i Khulna.

De nævner at der er færre kvinder der går med hijab, og de er blevet mere selvsikre. De kender til lovgivningen og hvordan loven kan beskytte dem. Efter at mændene er sæson migranter, har kvinderne også fået mere at sige.

PLEAD har også mandegrupper som diskuterer de samme problematikker som i kvindegrupperne inkl. kvindeundertrykkelse/vold mod kvinder. Der er færre mande grupper nu, da der ikke er så mange mænd. Det er derfor svært at danne mande grupper og mændene er ikke lige så tilgængelige som kvinderne, da de ofte arbejder udenfor. Kvinderne er mere lydhøre (attentive) end mændene, så de er også nemmere at arbejde sammen med i grupperne. Men mændene lytter også, da de jo har døtre.

Dumuria Monorama Village Group Prosimbala Nr. 1 group

Gruppen er 1 år gammel

Der er præsident, vice præs, sekretær og kasserer i gruppen. Der er 21 kvinder og 2 mænd i gruppen. De mandlige medlemmer i gruppen må ikke undertrykke deres koner, hvis de gør det, kan de ikke være medlemmer.

De taler om kvinde undertrykkelse, medgift og for tidligt ægteskab. På sidste møde diskuterede de for tidligt ægteskab og aldersgrænserne. De fortæller at de ikke tidligere vidste at det var henholdsvis 18 og 21 år for kvinder og mænd – men nu ved de det og derfor vil de forsøge og forhindre ægteskaber af for unge personer. Feltarbejderen præsenterer emnerne. De er bekymrede for at kvinder kan gå glip af gode ægteskabstilbud fra rige mænd, som gerne vil giftes med piger under 18 år. De vil vide om PLEAD eventuelt kan støtte familien med penge,

hvis en pige under 18 år siger nej til ægteskabstilbud. Imam'erne tillader tidlige ægteskaber, når manden er indflydelsesrig. Så vil gruppen prøve at få familien til at forstå at det kan være skadeligt for pigen. Det vil være godt at give imamerne forståelse for loven, så de ved at det er ulovligt.

Det er vigtigt at have ID-kort, Hvilket ikke alle har.

De vil først gå til Union Parishad hvis de hører om et for tidligt ægteskab – derefter til politiet hvis de ikke tager initiativ til at gøre noget.

I diskussionen overvejer de om det eventuelt kunne være en ide at få imamen med som medlem i gruppen – men mener så ikke at han vil være interesseret. De synes at det er en god ide at oplyse imamen om at det er ulovligt og at diskuterer at de kan oplyse union parishad hvis en imam gifter for unge personer.

Trafficking er også et problem. Hvis nogen bliver tilbudt arbejde udenlands, vil de følge op på det og eventuelt prøve at tale med dem der skal anætte personen. De vil sikre sig at komme til at se pas og visum inden de sender personen afsted – og de vil tjekke visum på et passport office (ikke helt sikker på om det var politikontoret).

Alle medlemmerne i gruppen er også medlemmer i andre grupper – og de er alle med i den samme gruppe Cooperation Lena Multiple Purpose Cooperative Community hvor de sparer 100 taka op månedligt hver især.

De synes at det er vigtigt med grupper hvor både mænd og kvinder er medlemmer, da mænd kan gå ud om aftenen og tale med myndigheder. Gruppen har været blandet siden den startede.

Kvinderne fortæller at det har været godt for de mandlige medlemmer at være med i gruppen – og at deres koner sætter pris på at de er blevet mere 'love and fondle' og ikke længere skælder dem så meget ud. Mændene siger at de nu tør tale om problemerne med andre mænd. Gruppen beskriver dem som en bistade i landsbyen – som sætter gang i andre og rusker op.

Dumuria Monorama Village Group Younna Mader Gagda, No 1

Workshop med feltarbejdere og cell lawyers

1st Part:

Which of the problems/challenges and possibilities do we have in our working field?

1. More training needed
2. Renumeration / løn
3. a) Training of ABC members and field workers. b) Knowledge sharing
4. Communication/transport
5. Challenges in mobility due to religious cause
6. Shortage of workers. –New worker/new volunteer
7. Challenges created by the political / influential
8. Problems: as there is no any cash money for continuing activities
9. Problems for organizing meetings due to Aila problem
10. Deprived from any support of GO and NGO
11. Bringing the elites under training – Training for elite
12. Lack of awareness among many people
13. Problems for conducting case in court
14. Training for the lawyers
15. Pay minimum remuneration to the lawyers
16. Security for group members

Important problems (to be solved within 6 months)	Less important (solved in 2 nd part of 2012)	Not important (after 2012)
2b. Training 4. Mobility problem of the women workers in their respective working areas 5b. Field level volunteer	9. Deprived from support provided by GO and NGO for being an activist of PLEAD 15. Security problems after raising voice.	6. Problems created by political/influentials. 7. Problems for organizing meeting, not having cash /taka or sweets. 10. Conduct training for village elite / respectable. 11. Create awareness among mass people, so that they can cast vote to the proper candidate.

Bilag for RAC**A: Bilagsmateriale til RACs ansøgning til HYSAWA fondet**

I forbindelse med at RAC vil ansøge om HYSAWA fondet, har Svalerne invilliget i at bekræfte samarbejdet med. Teksten forneden er vedlagt ansøgningen og er udarbejdet af lederen Anwar. Det er en oversigt over de projekter som Svalerne gennem årene har støttet indenfor tema water & sanitation.

Title of the Project	Period	Main Activities
Indigenous knowledge base project	2000	Group formation, distribution of water-seal latrines and plant nurseries.
Socio-economic development of ethnic communities	2005-2007	Awareness building, group formation, staff training group members training, distribution of water-seal latrines and organized cultural events as tools for socio-economic and health awareness building.
Organizational capacity building project	2009	Organized ethnic groups, organized and conduction of group members training on women and development, ethnic leadership, group account management etc, staff training, distribution of water-seal latrines and ethnic cultural events.
Socio-economic and cultural development of the ethnic communities	2010	Awareness building, group formation, staff training group members training, distribution of water-seal latrines and organized cultural events as tools for socio-economic and health awareness building.
Capacity building of ethnic groups members together with ethnic cultural events	2011	Organized ethnic groups, organized and conduction of group members training courses, ethnic cultural events as awareness building tools.

Kilde: Anwar, jan/feb 2012

Bilag for SOVA

1. dag	Ankomst Snak med Dipok og tolk	XX
2. dag	3 Village groups (Jidrah, Minoti og XX Urau group)	Jidrah
	Kultur arrangement	Jidrah
	Village group (Ny)	XX
3. dag	Village group Modhahar	Modhahar
	Snak med feltarbejderen Biplok	Modhahar
	Snak og tilbagemelding til Dipok	XX

1. dag	Ons 25/1	Ankomst. Møde med Dipok	
2. dag	Tor 26/1	Snak med tolk om arbejdsopgave og metodologi	XX (Dipoks søsters hus)
		Workshop med x grupper fordelt i 4 arbejdsgrupper samt en mandegruppe. -3 Village groups (Jidrah, Minoti og XX Urau group)	
		Kultur arrangement	Jidrah
		Snak med 2(?) feltarbejder	Jidrah
		Møde med Dipok om projektet	
		Village group (Ny)	XX
3. dag	Fre 27/1	Village group Modhahar Gruppenavn "Gidra adivashi Mohila summitee" og er Orao	Modhahar, landsbynavn: Gidra
		Snak med feltarbejderen Biplok	Modhahar
		Snak og tilbagemelding til Dipok	XX
4. dag	Lør 28/1	Rejser tilbage til Thanapara/Bangladesh	

Bilag for RULFAO

Bilag for Net 2 Rights

Net To Rights

Secretariat: Thanapara Swallows D.S
 PO: Sardah, Charghat, Rajshahi
 Mobile: 01726257645, 01711821173
 Phone-88-07223-56029, Fax-07223-56067
Email: net2right@yahoo.com
: net2right@gmail.com

Address of partner organization

By Rafiqul Islam, N2R coordinator, Dec. 2011

Md. Raihan Ali Executive Director PO. -Sardah, Dist: Rajshahi, Bangladesh. Phone-88-07223-56029, Fax-07223-56067, Mobile: 88-01711821173, 880-01711346486, Email :raihanali2002@yahoo.com, : thanaswallows@yahoo.com : thanaswallows@gmail.com	Achintya Saha Co-ordinator BHUMIJA Tala, Satkhira, Bangladesh Mobile: 88-01711-806866, Email: bhumija_555@yahoo.com : bhumijafoundation@gmail.com
Sk. Md. Abu Hassanat (Shahid) Chief Co-Ordinator POLLI UNNYAON PROKOLPO (PUP) Khanik Niloy, Chaklokman, Bogra-5800 Phone-88-051-65703, 88-051-67258 Mobile:88-01711302470 Email : pupbogra@yahoo.com : pupbogra@gmail.com	Md. Atiar Rahman Executive Director, PLEAD 19, K.C.C Super Market, (1st Floor), 170 J.D. Ghosh Road, Khulna Office Phone #:88-041-725980 Mobile: 88-01712-562507 Email: arnob2007@yahoo.com
Afzal Hussain Director RULFAO Kazihata (In front of Radio station), Rajshahi. Phone: 88-0721-775027 Mobile: 88-01711385067 Email: rulfao_afzal@yahoo.com	Monu Gupta Authorized Officials, REMOLD Pour Bhabon (3rd Floor), Maijdee Court Noakhali-3800, Phone # 88- 0321-62785 Mobile # 88-012712524825 Email: remold@btb.net.bd : remoldbd@yahoo.com : remold@btcl.net.bd
Md. Anwar Hossain Executive Director Rural Advancement Council (RAC) Durgadah bazaar, Joypurhat Mobile # 88-01195155206 Email: anwarrac@yahoo.com	Md. Rafiqul Islam Coordinator, Net To Rights Secretariat: Thanapara Swallows D.S PO: Sardah, Charghat, Rajshahi Mobile # 88-01726257645, Phone-88-07223-56029, Fax-07223-56067 Email: net2right@yahoo.com : net2right@gmail.com

PRAKTISKE REJSETIPS

Internetmodem og simkort

På kontoret er der et bangladesiske 'Grameenphone' simkort til mobiltelefon, samt et eksternt internet modem med 'Grameenphone' simkort.

Ved ankomst i Dhaka lufthavn og lige når man kommer igennem migrationsdisken, var der i 2012 et servicebord med en medarbejder fra telefonselskabet Grameenphone. Man kan købe simkort, taletidskort (det er nok med 100 tk i første omgang), samt eksterne internet modem. Man kan kun betale med kontanter.

Grameenphones hjemmeside indeholder adresser til deres kundecentre (Customer Service Points) rundt om i landet og andre nyttige informationer. Man kan også chatte online på engelsk med deres servicemedarbejder, hvis der er noget som skal afklares inden afrejsen fra Danmark.

Grameenphones hjemmeside: www.grameenphone.com

Saldoforespørgsel via mobiltelefon: tast *556# og send.

Forespørgsel om telefonnr. på det pågældende simkort via mobiltelefon: tast *111*8*2# og send.

Generelt om natlogi på hotel/guesthouse

Inden afrejsen fra Danmark, arranger overnatningen i Dhaka.

Ved overnatning i forbindelse med besøg hos partnerne udenfor Dhaka, aftal med partnerorganisationen om at de arrangerer overnatningen.

Få en partnerorganisation i den by opholdet skal være på. bestille værelset, da de måske kan få et rum til en speciel pris. Normalt er morgenmad inkluderet og TV på værelserne. Læg til en værelsepris x% skat og x% service charge.

På hoteller bliver alt linnen håndvasket, så overvej om du selv vil have et lagen/sovepose, hovedpudebetræk og håndklæde med dig.

Generelt om transport

Få en partnerorganisation til at hente en ved busstoppet/stationen. For at de ikke skal spille flere timer på at vente, aftal at man ringer til personen når man kan identificere nogle stop forinden. Det er derfor en god ide at få nogle bynavne med cirka tider af busselskabet, så man kan kommunikere om hvor man er med busassistenten eller øvrige passager når personen fra partnerorganisationen skal opdateres om, hvor man er på strækningen.

Transport fra Dhaka lufthavn

Efter afhentning af bagagen og tag udgangen på venstre side når du går igennem toldområdet. Gå i den fjerneste ende på venstre side og tag den udgang ud af bygningen. I dette område vil du finde både parkeringskældere og en skrank til forudbetaling af taxa (ca 400-600 taka), hvor de vil spørge om adressen og kommunikere det videre til taxachaufføren.

Det anbefales ikke at tage en CNG ('minitaxi') alene, specielt ikke ved mørkets frembrud.

Transport Dhaka til Khulna

'Hjuldampen' som vil tage natten over er en god tur, hvis man vil se lidt af flodlivet. Dog er det en tur med en gamle færge med spartanske måltider, så tag selv vand og frugt/godbidder med.

Anbefaler dog at tage bussen som har daglig afgang, men man kan også tage nattoget (kører et par gange om ugen. Ønsker man at komme levende frem, tag en A/C bus, hvis chauffør normalt er en tand mere sikkert at køre med end de som kører de øvrige ramponerede normale busser. Koster ca. 900 tk. Køreturen kan tage omkring 7 timer, læg dertil trafikken og forsinkelse fra starten (læg mere tid til ved regntiden og store rejsedage).

Busselskabet Greenline Paribahan:

http://www.greenlineparibahan.com/time_table.html?from=Dhaka&to=Khulna&imageField.x=12&imageField.y=14#time_table

Afgang 7.15 samt kl. 22.45 fra **Rajarbagh Office** 9/2, Outer Circular Road, Momen Bagh, Rajarbagh, Dhaka - 1217

Tel: 8331302-4, 8353004-5, 9339623, 9342580

Mob: 0187-043704

Fax: +088-02-8350003

Email: greenline@greenlineparibahan.com (usikker at bruge)

De har også andre billetsteder og opsamlingssteder i byen. Spørg efter adressen når I ringer til dem. De taler ikke engelsk og man kan ikke lave billetreservation per telefon. Køb helst billetten flere dage i forevejen, hvis rejsedagen er i forbindelse med religiøse begivenheder eller helligdage/ferietid. Oplys at du er kvinde så de kan placere en anden kvinde ved siden af dig i bussen. Nogle få mænd kan være lidt for nærgående og det er en lang bustur.

Check in er normalt 15 min. før afgang.

Du kan spare tid ved at hoppe på bussen længere inde i byen (jeg tror det er busstation 'Shyamoli Gastola' på 'Mirpur Road', meget tæt på YWCA/Parlamentet), hvor du også kan købe engelske aviser.

Undervejs skal man med en færg med toilet og hvor man kan købe lidt snacks. Desuden er der endnu et stop så man kan spise en let frokost på en restaurant eller tage en snack i en af boderne. Du får en lille flaske vand i bussen, men det er rart at tage lidt chokolade og frugter med.

Øvrigt

Hvis du er kaffedriker, overvej om du vil tage Nescafe med dig fra Dhaka, da det ofte er te de serverer med morgenmaden og kaffe er ikke så ligetil at få fat i udenfor storbyerne. Du kan altid få varmt vand, sukker og sødet mælk på hotellerne.

For nattero, specielt i de større byer som Dhaka og Rajshahi, er det guld værd at tage ørepropper med, ligeldes når du er midt i Dhakas trafikkaos.

Ved rejser er det altid en god ide at have toiletpapir og håndsprit/sæbe med sig.

